

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Finanční a ekonomické Informace

Dokumentační bulletin MF

Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů

10/2021

Říjen

**Finanční a ekonomické
INFORMACE
Dokumentační bulletin MF
Přehled dokumentovaných článků,
knih a dalších informačních zdrojů**

Vydavatel:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora
a knihovna

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

Mgr. J. Benda, Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. L. Horáčková, Bc. I. Janoušková,
Mgr. M. Lukeš, Mgr. J. Machonský,
Bc. H. Nováková, PhDr. L. Tvrďá,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN: 1804-7262

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1

Tel.: 257 042 588

e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí,
odbor Vnější vztahy a komunikace,
odd. Informační podpora a knihovna,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257 042 588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 1. 11. 2021

Vychází 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)

[http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/
sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/
dokumentacni-bulletin](http://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/dokumentacni-bulletin) (internet)

Do čísla přispěli:

Ing. Mgr. T. Dudáčková,
Bc. L. Horáčková, Bc. I. Janoušková,
Mgr. M. Lukeš, Bc. H. Nováková,
PhDr. L. Tvrďá, Mgr. E. Vaňová

Vážení čtenáři,

předkládáme Vám říjnové číslo dokumentačního bulletinu Finanční a ekonomické INFORMACE. Nabízí obvyklý souhrn nejnovějších odborných článků, knih a jiných informačních zdrojů vztahujících se k problematice Ministerstva financí a jeho resortu.

Legenda o tom, jak chudí a bezmocní povstali proti bezskrupulózním bohatým je součástí lidových slovesností mnoha národů. Jedním z hrdinů, který bohaté okrádal a chudým dával, byl i lučištník a zbojník Robin Hood. Ne nadarmo jeho jméno nese jedna z online platforem umožňující obchodování s cennými papíry, která na sebe upoutala bezprecedentní pozornost začátkem tohoto roku. Lavinovitě šířená informace o tom, jak drobní investoři vypekli bohaté hedgeové fondy skrze Robinhood.com dost možná vstoupí do historie. V článku „Kauza GameStop: drobní investoři a jejich chování, bubliny na trzích a různé aspekty regulace retailového investování“ se snaží autorka ukázat, že hromadná spekulace proti poklesu ceny akcií marginální videoherní firmy, má mnoho rovin a rozhodně není možné ji vnímat jako souboj dobra se zlem (ve které dobro slavně zvítězilo). Není totiž zcela jasné, co je dobro a co zlo (záleží na úhlu pohledu) a ani co je legální a co nelegální. Masivní rozšíření investování mezi všechny vrstvy obyvatel podporované mobilními technologiemi slibuje do budoucna více podobných kauz a také více vrásek na čele zástupců dozorových orgánů po celém světě.

Věříme, že Vás pravidelný přehled nových informačních pramenů zaujme. Rádi Vám zajistíme plné texty článků i požadované knihy.

Mgr. J. Machonský

člen redakční rady

Texty publikované v tomto bulletinu nevyjadřují názor redakce ani nejsou oficiálním stanoviskem Ministerstva financí. Uvedené informace odrážejí aktuální trendy a komentáře v odborné literatuře.

AKTUALITY

8.10. byla a úrovni OECD dosažena dohoda o globální minimální dani - https://www.irozhlas.cz/ekonomika/oecd-dane-globalni-dan-nadnarodni-podnik_2110081946_ban

Evropská komise zahájila prodej zelených dluhopisů: <https://www.reuters.com/business/sustainable-business/eu-starts-sale-debut-green-bond-ifr-2021-10-12/>

Evropská komise obnovuje přezkum správy ekonomických záležitostí EU - tisková zpráva z 19. 10: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/cs/ip_21_5321

Publikováno na webu MF

22.10. Ministerstvo financí představilo nový web „Kapitálový průvodce“ (www.kapitalovypruvodce.cz/).

Monitoring

Pravidelný speciální monitoring za období 1. 10. - 31. 10. 2021 se tentokrát věnuje tématu:

Růst sazeb ČNB

Byl zpracován z tištěných médií, televize, rozhlasu a internetových serverů a naleznete jej včetně archivu starších monitoringů v sekci Monitoring médií na adrese:

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

O B S A H

Podrobně k tématu.....	4
Kauza GameStop: drobní investoři a jejich chování, bubliny na trzích a různé aspekty regulace retailového investování.....	4
Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	10
Daně.....	10
Ekonomické vědy. Ekonomie	18
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	18
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	23
Informatika. Počítače	24
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	25
Podnik a podnikání.....	26
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	27
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	27
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	27
Právo.....	28
Účetnictví	31
Veřejná správa.....	31
Veřejné finance. Rozpočet	33
Zdravotnictví	34
Ostatní	34
Přehled nových knih.....	40

Kauza GameStop: drobní investoři a jejich chování, bubliny na trzích a různé aspekty regulace retailového investování

Mgr. Ing. Taťána Dudáčková

Oddělení 7403, Informační podpora a knihovna

V zimních měsících letošního roku vyvolala obrovskou pozornost odborníků a zahraničního i českého tisku kauza okolo obchodování s akciemi společnosti GameStop. Na přelomu ledna a února se drobní investoři spojili na diskuzním fóru r/wallstreetbets platformy Reddit a hromadně vystoupili proti spekulacím na pokles akcií firmy GameStop, zabývající se prodejem videoher. Cena akcií této americké firmy následně raketově vzrostla. Ačkoli se celá událost odehrála již před několika měsíci, komentáře o souvislosti této kauzy s trendy na finančních trzích a v investování stále platí. Nedořešené zůstávají i některé regulační aspekty kauzy – kritizován je konkrétně obchodní model investiční platformy Robinhood, která generuje příjmy prostřednictvím transakcí „payment for order flow“ (PFOF; do češtiny bývá řídce překládáno jako „platba za tok pokynů/ příkazů“). Platforma dále podle kritiků vybízí nezkušené uživatele prostřednictvím zabudovaných gamifikačních (herních) prvků k nadměrnému riskování a nevýhodnému investičnímu chování.

Připomenutí k čemu došlo a různé roviny kauzy

Situace, která nastala na akciovém trhu v důsledku jednání investorů z platformy Reddit, se označuje jako „short squeeze“. Tento pojem a další důležité body kauzy přibližuje mj. článek **Q&A: A basic guide to the GameStop squeeze**¹. Spekulanti na pokles ceny akcií (*shorting*), proti kterým uživatelé Redditu vystoupili, si za úplatu vypůjčí akcie, následně je prodají a věří, že v době, kdy bude nutné akcie vrátit, je na trhu získají za nižší cenu, čímž realizují zisk. Pokud ale ceny akcií rostou, namísto toho aby klesaly, spekulanti na pokles jsou nuceni akcie dále nakupovat, aby minimalizovali ztrátu, což však vede k ještě rychlejšímu růstu cen daných akcií. V reakci na nastalou situaci omezila investiční platforma Robinhood obchodování s akciemi firmy GameStop, což následně vzbudilo pozornost Komise pro kontrolu cenných papírů (*Securities and Exchange Commission, SEC*)² i kritiku některých uživatelů r/wallstreetbets, kteří Robinhood obviňovali z upřednostňování spekulantů na pokles proti drobným investorům³. Investiční platforma svůj krok ospravedlňovala nutností vyrovnat své závazky vůči clearingovým centrům. Zda je koordinovaný postup drobných investorů legální dle amerických zákonů, je ovšem také sporné.

Motivace a chování drobných investorů

Záhy po propuknutí kauzy se vyvojily různé komentáře, v nichž odborníci diskutovali o skutečné motivaci drobných investorů, proč vůbec ke koordinované akci došlo. Na samotném fóru r/wallstreetbets diskutující uváděli, že se chtějí pomstít finančnímu systému a že jej považují za zmanipulovaný, nad těmito argumenty se však pozastavil např. Jamie Powell v příspěvku **No, Wall Street Bets is not a revolution**⁴, podle kterého došlo spíše k tomu, že se našli lidé, kteří usilovali o rychlé zbohatnutí, a proto se k vlně přidali – stejně tak jako u jiných podobných případů v minulosti. „Pomsta systému“ nedává smysl už proto, že rekordní objem investování vlastně hraje v jeho prospěch.

¹ ARMSTRONG, Robert. Q&A: A basic guide to the GameStop squeeze. In: *FT.com* [online]. Janury 29 2021 [cit. 2021-09-24]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/f2929fcc-cc62-4d20-8397-2040ce3f595e>.

² MACKENZIE, Michael, SMITH, Colby, STACEY, Kiran a KRUPPA, Miles. Robinhood tightens GameStop trading curbs again as SEC weighs in. In: *FT.com* [online]. January 30, 2021 [cit. 2021-09-29]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/c5a85213-ca41-438d-9087-ff78791eabff>.

³ PLATT, Eric, ALIAJ, Ortenca a KRUPPA, Miles. Reddit day trader urges Wall Street probe ahead of GameStop hearing. In: *FT.com* [online]. February 18, 2021 [cit. 2021-09-29]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/588375c3-58b6-4acb-96b7-fd63e7735da6>.

⁴ POWELL, Jamie. No, Wall Street Bets is not a revolution. In: *FT.com* [online]. January 28 2021 [cit. 2021-09-29]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/159c92fd-3d4a-464f-9bfd-4020fc3f17ef>.

O tom, proč se hedgeové fondy spekulující na pokles akcií ocitly v nelibosti drobných investorů, diskutuje článek **Short sellers face the rage of an army of small traders**⁵. Spekulace na pokles akcií tvoří podle autora významnou a prospěšnou součást finančního ekosystému – v některých případech upozorňují dlouhodobé investory na možné nesrovnalosti, jak se ukázalo např. u podvodů německé firmy Wirecard. Drobní investoři však vnímají spekulace na pokles jako něco, co kazí optimistické vyhlídky na dlouhodobý stabilní růst cen akcií. Řada investorů také podle autora přistupuje nyní k obchodování na trzích jako k „sázení v loterii“. V minulosti podobný trend, tj. boom drobných investorů a spekulativních investic za půjčené peníze, obvykle předznamenával budoucí problémy (prasknutí tzv. dot-com bubliny na přelomu tisíciletí i finanční krizi v roce 2007).

Boomu retailového investování se věnoval obsáhlejší příspěvek **Rise of the retail army: the amateur traders transforming markets**⁶. Podíl obchodů s akciemi, připadajících na drobné investory, se v USA dle odhadů analytika Larryho Tabba oproti roku 2019 zdvojnásobil. Z výzkumu Deutsche Bank vyplynulo, že téměř polovina drobných investorů vstoupila na trh nově v roce 2020, většina z nich je mladší 34 let, vyznává agresivnější investiční strategie a investuje za půjčené peníze. Řada těchto investorů je nezkušená a informace o investování získává ze sociálních sítí. Do značné míry se aktivity drobných investorů podobají hazardu. Autoři článku uvádějí, že zatím není jisté, zda je boom retailových investorů pouze dočasným důsledkem pandemie, nebo trvalejším jevem – trend by sice mohla zvrátit regulace, ale určité faktory, které boom podporují, podle mnoha odborníků nepominou. Zejména jde o vznik nových uživatelsky přívětivých aplikací, které usnadňují investování, např. možnost obchodovat s tzv. zlomkovými akciemi či tím, že neúčtují poplatky.

Na investiční platformy a jejich znaky se blíže zaměřila Rana Foroohar v článku **Trading apps reduce markets to a game**⁷. Autorka nachází paralely mezi sociálními sítěmi a jejich dopady na společnost a důsledky používání investičních platform na finanční trhy. Tak, jako jsou podle Foroohar sociální sítě hrozbou pro demokracii, mohou investiční aplikace ohrožovat finanční trhy. Aplikace mívají zabudované gamifikační prvky, které motivují uživatele k co nejrychlejšímu a nejčastějšímu obchodování. Rozhraní mají u uživatelů vytvářet závislost. Problematická je také uváděná „bezplatnost“ aplikací – lidé ve skutečnosti platí za jejich užívání svými daty. Foroohar vyzývá ke zpřísnění dohledu a dále také navrhuje zavedení daně z finančních transakcí.

Návyky nové generace investorů se (nejen v souvislosti s r/wallstreetbets a Gamestop) zabývá i Claer Barrett v článku **Where do the next generation of investors go from here?**⁸. Autorka se obává, že ke zvýšenému riskování a spekulativním investicím přispívají nepříliš příznivé ekonomické vyhlídky mladé generace. Spekulace bývají podporované i prostřednictvím nedostatečně regulovaného obsahu na sociálních sítích, kterými se nezkušení drobní investoři při investování inspiroují. Barrett nicméně oceňuje, že průměrný věk nových investorů klesá – je důležité, aby se lidé začali zajímat o problematiku investování včas, zejména kvůli nedostatečnému finančnímu zajištění v důchodovém věku, které mladé generaci podle autorky hrozí.

Nezkušenost drobných investorů se v praxi projevila jak u kauzy GameStop, kdy v důsledku opětovného poklesu cen akcií na počátku února řada investorů utrpěla značné ztráty⁹, tak poté

⁵ MCKANZIE, Michael. Short sellers face the rage of an army of small traders. In: *FT.com* [online]. January 30 2021 [cit. 2021-09-29]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/1236e026-9c7f-49f1-9ed3-2b7540dc9b35>.

⁶ MARTIN, Katie a WIGGLESWORTH, Robin. Rise of the retail army: the amateur traders transforming markets. In: *FT.com* [online]. March 9 2021 [cit. 2021-09-29]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/7a91e3ea-b9ec-4611-9a03-a8dd3b8bddb5>.

⁷ FOROOHAR, Rana. Trading apps reduce markets to a game. In: *FT.com* [online]. July 25 2021 [cit. 2021-09-25]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/9b279ccf-9b79-437e-97b6-5c0c9a722d5a>.

⁸ BARRETT, Claer. Where do the next generation of investors go from here? In: *FT.com* [online]. February 5 2021 [cit. 2021-09-29]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/f520cd54-98ba-44cc-85f2-88057b624ef8>.

⁹ DARBYSHIRE, Madison, WIGGLESWORTH, Robin, KANTOR, Alice a KASUMOV, Aziza. 'Moment of weakness': Amateur investors left counting GameStop losses. In: *FT.com* [online]. February 5 2021 [cit. 2021-09-30]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/04e6c524-389b-47fc-afaa-eb52c1e76048>.

při investování do komodit. Uživatelé Redditu se pokusili zopakovat koordinovanou strategii u investování do stříbra, vzhledem k odlišnostem tohoto trhu a vysoké volatilitě však neuspěli¹⁰.

Z netradičního pohledu se aktuálními trendy investování a chováním uživatelů zabývá Ellen Carr v příspěvku *Meme stock hype can deter women from investing*¹¹. Podle jejího názoru tzv. denní obchodování (*day trading*) a zvýšené riskování odrazuje od investování ženy a dokonce je tento trend může brzdit v kariéře. Day trading přitom porušuje podle autorky základní poučku investování – diverzifikaci.

Souvislosti s chováním trhů a současnou ekonomickou situací

O tom, jak je chování investorů odtržené od ekonomické reality, diskutuje John Plender v komentáři *GameStop is just latest sorry case of misallocated capital*¹². Problémem světových trhů je nyní jejich ovlivnitelnost chováním investorů citlivých na vývoj cen. Uvolněná měnová politika centrálních bank podporuje investování do neoptimálních projektů. Dochází k nevhodné alokaci kapitálu, k podpoře zombie firem a vzniku bublin, jak se projevilo i v případě GameStop. Vznikají obavy z toho, co nastane po pandemii – také ve vztahu k dlouhodobě klesajícímu růstu produktivity a novým faktorům, které přinesla pandemie (mj. výpadky ve vzdělávání a narušení dodavatelských řetězců). Podle autora může uvolněná měnová politika potlačit tzv. kreativní destrukci (zánik neefektivních firem a naopak rozkvet podniků, které jsou schopny se přizpůsobit např. přijetím nových technologií), ve kterou doufá např. Světová banka.

Rana Foroohar v komentáři *The biggest lesson of Gamestop*¹³ upozorňuje na to, že v důsledku deregulace trhů, která započala v 80. letech minulého století, intervencí měnové politiky a tzv. „akcionářského kapitalismu“, je americká ekonomika a prosperita stále více závislá na vývoji na akciových trzích. Trhy přitom bývají volatilní, jak naznačuje kauza GameStop. Autorka se mj. obává toho, že se v současné době nacházíme uprostřed obří bubliny. Vývoj ekonomiky závisí na spotřebě domácností, která se odvíjí od cen aktiv na finančních trzích – ty však mohou být nyní snadno vyšroubované drobnými („retailovými“, neprofesionálními) investory. Rana Foroohar na toto riziko poukazovala již v loňském roce ve spojení s volatilitou na trhu s ropou (komentář *Small-time investing fuels real world consequences*¹⁴).

V souvislosti s kauzou GameStop se také uvádí, že mnozí investoři považují trhy za „zmanipulované“. Tomuto tématu se věnuje Robin Wigglesworth v komentáři *Are markets really rigged?*¹⁵. Wigglesworth cituje názory různých expertů, kteří se shodují v tom, že nebezpečím pro budoucí fungování trhů může být samotná nedůvěra v ně, ať už trhy skutečně znevýhodňují určité subjekty či nikoli.

Podle Philipa Coggana se nyní nacházíme v „éře spekulací“. V článku *Welcome to the great speculative era*¹⁶ autor připomíná současné trendy v investování, mezi které vedle akcií patřily v loňském roce také SPACs¹⁷ či kryptoměny. Podle autora dochází k začarovanému kruhu mezi poklesem cen aktiv, obavami z opakování Velké hospodářské krize, snižováním úrokových sazeb a následným dalším vzestupem spekulací. Tyto spekulace poté spouštějí novou krizi, na což centrální

¹⁰ SANDERSON, Henry a KANTOR, Alice. Retail investors pay the cost of investing in the devil's metal. In: *FT.com* [online]. February 20 2021 [cit. 2021-09-30]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/37f26cdf-38e8-4d8c-b493-1a6f1ad0ef16>.

¹¹ CARR, Ellen. Meme stock hype can deter women from investing. In: *FT.com* [online]. June 28 2021 [cit. 2021-09-30]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/72bb6cbe-f489-4ad1-84f3-073969ca737d>.

¹² PLENDER, John. GameStop is just latest sorry case of misallocated capital. In: *FT.com* [online]. February 1 2021 [cit. 2021-09-29]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/ba875bce-0c7f-47f8-8c3f-5b98bd0b0b9b>.

¹³ FOROOHAR, Rana. The biggest lesson of Gamestop. In: *FT.com* [online]. February 7 2021 [cit. 2021-09-29]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/ca94c275-43aa-4d12-a0ff-868f2760c8b5>.

¹⁴ FOROOHAR, Rana. Small-time investing fuels real world consequences. In: *FT.com* [online]. May 24 2020 [cit. 2021-09-29]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/09d1abe8-9c1c-11ea-adb1-529f96d8a00b>.

¹⁵ WIGGLESWORTH, Robin. Are markets really rigged? In: *FT.com* [online]. March 8 2021 [cit. 2021-09-29]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/a69cfdc1-37a0-4058-bad4-353211c8d715>.

¹⁶ COGGAN, Philip. Welcome to the great speculative era. In: *FT.com* [online]. August 26 2021 [cit. 2021-09-29]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/95fd431f-fd97-4380-9349-5a3261f46f39>.

¹⁷ Zvláštní účelové společnosti pro akvizice; o jejich boomu v USA vyšel přehledový článek v č. 7/2021 bulletinu Finanční a ekonomické informace.

banky opět reagují poklesem úrokových sazeb. Cyklus se podle autora opakuje od konce 80. let. Drobní investoři jsou do bublin vtahováni kvůli mizivé návratnosti aktiv s nízkým rizikem. Otázkou zůstává, na která aktiva se spekulanti zaměří příště.

Bublinami na trzích se také zabývaly některé příspěvky ze speciální série „Runaway Markets“¹⁸ deníku Financial Times. Obav z bublin na akciovém trhu obecně v souvislosti s příchodem drobných investorů se týkal článek *Investor anxiety mounts over prospect of stock market 'bubble'*¹⁹.

Různé aspekty dohledu a regulace

Jak bylo zmíněno, celá kauza má mnoho rovin, a to i v samotné regulaci: od problematického pozastavení obchodování s akciemi na platformě Robinhood pro vybrané investory, přes regulaci rizikového chování investorů a legálnost koordinace uživatelů na Redditu až po financování investiční platformy Robinhood (tzv. PFOF).

Richard Lambert připomíná v příspěvku *A Piggly Wiggly warning for the Reddit investor rebels*²⁰ obchodníka Clarence Saunderse, který ve 20. letech minulého století skupoval akcie svých obchodů za půjčené peníze, aby zvýšil jejich ceny. Nakonec zasáhly instituce a obchodování s akciemi Piggly Wiggly bylo pozastaveno (a Saunders následně zbankrotoval). Ve 30. letech poté vznikla Komise pro kontrolu cenných papírů a vliv se přesunul od majetných jedinců k institucím. V případě akcií GameStop není prokazatelné, zda se drobní investoři dopustili něčeho špatného, přesto je ale podle autora na místě si osud Clarence Saunderse připomenout.

Podle článku *GameStop mania: why Reddit traders are unlikely to face prosecution*²¹ není příliš pravděpodobné, že budou uživatelé Redditu nějak potrestáni za svou koordinovanou akci – pouhé něčí sdělení na diskuzním fóru o záměru nakoupit určité akcie nelze považovat za trestné. Jiná situace by nastala, pokud by sdělení byla zavádějící či nepravdivá. Manipulativní praktiky při obchodování s akciemi jsou v USA zakázány podle zákona o burzách (*Securities and Exchange Act of 1934*), prokazování však bývá obtížné. I když růst cen akcií firmy GameStop nebyl v souladu s jejími finančními výsledky, uživatelé Redditu pravděpodobně jednali v dobré víře.

Kauza GameStop zaujala také bývalého britského centrálního bankéře a předsedu think-tanku *Systemic Risk Council* Paula Tuckera, který vyzval v dopise americký Kongres k posilování odolnosti finančního systému. Úřady podle něj měly zasáhnout a např. omezit možnost půjčovat si na nákup akcií drobnými investory. Think-tank se zabýval také nastavením marží u clearingů i mj. tím, jaké kapitálové rezervy by měly mít platformy typu Robinhood k dispozici pro případ, že se objem obchodů náhle zvýší.²²

Případ GameStop byl projednáván na slyšení amerického Kongresu již v únoru. Slyšení se zúčastnili všichni klíčoví hráči celé kauzy – zástupci platform Reddit, Robinhood a finanční společnosti Citadel i např. diskutující Keith Gill z fóra r/wallstreetbets, který k nákupu akcií GameStop vyzýval. Zákodníci se dotkli i modelu financování PFOF a daně z finančních transakcí.²³

¹⁸ Runaway Markets. In: *FT.com* [online]. [2021] [cit. 2021-09-29]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/38ee2e14-8b0a-48aa-9525-520992c08375>.

¹⁹ MARTIN, Katie. Investor anxiety mounts over prospect of stock market 'bubble'. In: *FT.com* [online]. January 25 2021 [cit. 2021-09-29]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/a790c796-f0c4-4cf9-8c7a-3b52daff89e4>.

²⁰ LAMBERT, Richard. A Piggly Wiggly warning for the Reddit investor rebels. In: *FT.com* [online]. February 5 2021 [cit. 2021-09-30]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/2746acef-7e59-4038-92e8-83a3f90ba2b1>.

²¹ STACEY, Kiran. GameStop mania: why Reddit traders are unlikely to face prosecution. In: *FT.com* [online]. January 31 2021 [cit. 2021-10-01]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/8caa3c75-944a-468e-8a68-9deec8b67d8>.

²² STAFFORD, Philip. US Congress must 'learn from ugly episode' of GameStop trading. In: *FT.com* [online]. March 4 2021 [cit. 2021-09-30]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/5a52c6a7-434e-4790-bd5a-8a9fc45dde16>.

²³ ROCCO, Matthew, WELLS, Peter a BADKAR, Mamta. GameStop hearing: Wall Street and Robinhood square off - as it happened. In: *FT.com* [online]. February 19 2021 [cit. 2021-10-01]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/c219df22-0d93-34d7-a729-5a7928abb460>.

Úřady již také řeší rizikové chování drobných investorů a nastavení investičních aplikací. Britský úřad *Financial Conduct Authority* se tématem ochrany spotřebitelů na investičním trhu zabývá dlouhodobě. Během září letošního roku byla představena strategie²⁴, jak chránit spotřebitele před podvody a rizikovými investicemi. U rizikových investic je cílem FCA zajistit dostatečnou informovanost spotřebitelů. Strategie je založena na dřívějším šetření, ze kterého mj. vyplynulo, že 6 % dospělé populace během pandemie zvýšilo držbu investic s vysokým rizikem, 45 % investorů si však neuvědomuje, že s těmito investicemi je spojené riziko ztráty peněz. Instituce již v březnu letošního roku varovala před zavádějící propagací některých investičních produktů²⁵. Americká *Komise pro kontrolu cenných papírů* v srpnu požádala o informace a komentáře k využívání digitálních nástrojů v investičním poradenství. Mezi tyto nástroje patří např. i zmíněné herní prvky zabudované do investičních platforem. Předseda SEC Gary Gensler také poukázal na možný střet zájmů mezi cíli platforem a investorů²⁶.

Dalším diskutovaným tématem v oblasti regulace je obchodní model investičních platforem. Jak je investiční platforma Robinhood financována, popisuje Jaroslav Krejčí z *Hospodářských novin* v článku *Američtí zákonodárci grilovali kvůli GameStopu šéfy Robinhoodu a firmy Citadel*²⁷. Robinhood umožňuje klientům bezplatné obchodování díky tomu, že jejich objednávky (příkazy) na nákup a prodej akcií posílá na burzu prostřednictvím specializovaných finančních společností. Tyto firmy (v případě platformy Robinhood jde o firmu Citadel) poté posílají Robinhoodu peníze za každý příkaz. Otázkou ovšem je, zda je tento model – *payment for order flow* – výhodný pro klienty platformy Robinhood, tj. drobné investory. Tohoto tématu se dále blíže dotýká článek *SEC needs to find a way to curb payment for order flow*²⁸. Specializované finanční firmy – tvůrci trhu, mezi které patří i Citadel, nepodléhají tak přísné regulaci, jako veřejné burzy. Kritici schématu PFOF namítají, že není zřejmé, zda PFOF skutečně snižuje náklady pro drobné investory, nebo zda je vykazování nákladů spíše méně průhledné. Ve Velké Británii je schéma PFOF zakázané již od r. 2012. Studie poukazují na to, že PFOF může vést k oslabení konkurenčního prostředí na trhu. Podle srpnového vyjádření Geryho Genslera, předsedy SEC, je úplný zákaz PFOF v USA reálnou možností²⁹.

V současné chvíli se nezdá, že by trend retailového investování měl v nejbližší době ustupovat, a to i přes určité obavy z vývoje na akciových trzích, spojené mj. s finančními problémy čínské firmy Evergrande³⁰. Ačkoli by se mohlo na první pohled zdát, že je téma tohoto článku českému prostředí vzdálené, opak je pravdou – kauza GameStop vyvolala v zimě značný ohlas i v českých médiích; také bubliny na trzích se dle průzkumu pro platformu eToro obává téměř polovina českých drobných

²⁴ VELKÁ BRITÁNIE. Financial Conduct Authority. Consumer Investments: Strategy and Feedback Statement. FCA [online]. Published: 14/09/2021 Last updated: 20/09/2021 [cit. 2021-09-30]. Dostupné z: <https://www.fca.org.uk/publications/corporate-documents/consumer-investments-strategy>.

²⁵ DARBYSHIRE, Madison. FCA warns over young people engaging in high-risk investing. In: *FT.com* [online]. March 23 2021 [cit. 2021-09-30]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/9f1d7227-3716-422c-99da-cbc51d56ab73>.

²⁶ SPOJENÉ STÁTY AMERICKÉ. Securities and Exchange Commission. SEC Requests Information and Comment on Broker-Dealer and Investment Adviser Digital Engagement Practices, Related Tools and Methods, and Regulatory Considerations and Potential Approaches; Information and Comments on Investment Adviser Use of Technology. In: *SEC.gov* [online]. Washington D.C., Aug. 27, 2021 [cit. 2021-09-30]. Dostupné z: <https://www.sec.gov/news/press-release/2021-167>.

²⁷ KREJČÍ, Jaroslav. Američtí zákonodárci grilovali kvůli GameStopu šéfy Robinhoodu a firmy Citadel. *Hospodářské noviny*. 22.2.2021, s. 13. ISSN 0862-9587. Dostupné také v online podobě ze sítě resortu MF v Aktivních novinách: <http://noviny.mfcr.cz/news/2021/02/22/h036a13b.htm>.

²⁸ BAIR, Sheila. SEC needs to find a way to curb payment for order flow. In: *FT.com* [online]. September 8 2021 [cit. 2021-10-04]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/696a15e0-64f1-4800-af79-4d0a882df5b2>.

²⁹ SALZMAN, Avi. SEC Chairman Says Banning Payment for Order Flow Is 'On the Table'. In: *barrons.com* [online]. Updated Aug. 30, 2021 4:46 pm ET / Original Aug. 30, 2021 3:09 pm ET [cit. 2021-10-04]. Dostupné z: https://www.barrons.com/articles/sec-chairman-says-banning-payment-for-order-is-on-the-table-51630350595?mod=hp_LEAD_2.

³⁰ BUSTA, David. Akciové trhy straší kolaps čínské firmy, která dluží skoro třikrát více než celé Česko. *Hospodářské noviny*. 22.9.2021, s. 12. ISSN 0862-9587. Dostupné také v online podobě ze sítě resortu MF v Aktivních novinách: <http://noviny.mfcr.cz/news/2021/09/22/h184a12a.htm>.

investorů³¹. Stále vznikají nové mobilní aplikace, jejichž vývojáři se snaží využít zájem o investování do akcií v Evropě a stát se „evropským Robinhoodem“, překážkou ovšem může být roztržičnost trhů a do budoucna i zvýšený zájem dohledových institucí³². Jeden z tzv. neobrokerů, německá firma Trade Republic und Co., se v lednu dostala do podobných problémů, jako Robinhood a byla nucena pozastavit obchodování s akciemi GameStop, kvůli čemuž došlo na německý úřad BaFin více než 4000 stížností³³. Kontroverzním modelem financování investičních platforem (PFOF) se vedle angloamerických dohledových institucí zabývá i Evropský orgán pro cenné papíry (ESMA)³⁴.

---

³¹ KREJČÍ, Jaroslav. Polovina českých investorů se bojí bubliny na trzích. *E15*. 30.7.2021, s. 6. ISSN 1803-4543. Dostupné také v online podobě ze sítě resortu MF v Aktivních novinách: <http://noviny.mfcr.cz/news/2021/07/30/a46a21ba0601.htm>.

³² OLIVER, Joshua. Inside the battle to be Europe's Robinhood. In: *FT.com* [online]. October 1 2021 [cit. 2021-10-04]. Dostupné z: <https://www.ft.com/content/d3cbfa1f-d712-46b6-8595-eb36b6c7162>.

³³ OSMAN, Yasmin. Bafin prüft Trade Republic und Co. *Handelsblatt*. 2021, 029, 31. ISSN 0017-7296.

Dostupné také v archivu Handelsblatt po přihlášení z: https://archiv.handelsblatt.com/document/HB_87D187FC-7BC3-4DDB-9E23-B22F8E87F379%7CHBPM_87D187FC-7BC3-4DDB-9E23-B22F8E87F379.

³⁴ OLIVER, Joshua, ref. č. 32.

Daně

Davide Accorsi and Giorgio Beretta

Allocation of supplies between establishments under EU VAT

Rozdělení dodávek mezi různé provozovny dle evropské DPH

International VAT monitor, Vol. 32, (2021) No. 4, p. 175-183

Autoři v článku komentují dvě nová rozhodnutí italských daňových úřadů, která se týkala přisuzování dodávek různým sídlům podniku pro účely DPH. Nadnárodní podnik (jeden právní subjekt) měl sídla v různých jurisdikcích; dodávky směřovaly k těmto sídlům na základě globálního kontraktu. Evropská Směrnice o DPH ani návazné prováděcí nařízení tuto situaci podle autorů neřeší (články 21, 22 a 55 jsou příliš nekonkrétní) a vznikající nejasnosti vedou k nejednotnému výkladu v různých členských státech. Italské úřady se pokusily vydat návod, jak danou situaci řešit, a to při různých organizačních uspořádáních ("head office-branch configuration", "parent-subsiary configuration"). - Poznámky.

Johannes Stöbel, Maximilian Vetter

Bestimmung des Leistungsorts bei Fernunterrichtsleistungen : zur Umsetzung des

Verbrauchssteuerprinzips bei digitalen Dienstleistungen B2C im Mehrwertsteuersystem

Určení místa poskytování služeb distančního vzdělávání : o zavedení principu místa spotřeby u digitálních služeb B2C v systému DPH

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 70, (2021) Nr. 18, S. 700-707

Digitální formáty výuky zažívají v souvislosti s pandemií nemoci covid-19 nebývalý rozkvět. Ten se přitom netýká pouze veřejného, ale také soukromého sektoru. Ve většině případů mohou totiž poskytovatelé své služby adresovat i zahraničním zákazníkům, a to bez nutnosti vynaložit větší úsilí. To nevyhnutelně vyvolává otázku, jakým způsobem určit místo plnění pro účely DPH. Článek se zabývá implementací konceptu místa plnění v místě (státě) spotřeby v systému DPH u služeb distančního vzdělávání pro koncové spotřebitele. Autor shrnuje historický vývoj přeshraničního poskytování tzv. B2C služeb a na příkladu praktických situací upozorňuje na problémy, které se v praxi vyskytují. - Poznámky.

Alexander Fedan

Case study analysis of the OECD Pillar One and Pillar Two allocations to developing countries

Analýza alokace zisků rozvojovým zemím dle dvoupilířového principu zdanění OECD provedená na případových studiích

Bulletin for international taxation, Vol. 75, (2021) No. 8, p. 382-400

V článku je analyzováno, zda způsob alokace zdanitelných zisků dle navrhovaného dvoupilířového principu OECD může pomoci získat dostatečné příjmy pro udržitelný rozvoj rozvojových zemí. Nejprve je představen výzkumný projekt, jehož součástí je i tento příspěvek a v rámci něhož se řeší, jak může mezinárodní daňový systém přispět k řešení tzv. „tří problémů“. Těmito problémy jsou extrémní chudoba, nerovnosti a klimatické změny. Samotná analýza je založena na případových studiích, ve kterých autor zkoumá, zda uvedený způsob alokace zisků generuje předvídatelný, konzistentní a stabilní příjem; zda je zdanění dle dvoupilířového principu v souladu s reálnou ekonomickou aktivitou nebo zda je náchylné na manipulaci ze strany nadnárodních podniků; a zda může v praxi docházet k diskriminaci rozvojových zemí. Zohledněno je několik různých scénářů vývoje i nejčastějších metod přesouvání zisků. - Poznámky.

Zuzana Blazejova

CFC rules for individuals in effect 1 January 2022

CFC pravidla pro fyzické osoby účinná od 1.1.2022

European taxation, Vol. 61, (2021) No. 7, p. 323-324

Krátké shrnutí nových pravidel pro ovládné zahraniční společnosti (CFC rules), která byla zavedena na Slovensku s účinností od 1.1.2022. Novela zákona o daních z příjmů č. 416/2020 Z. z. má zabránit vyhýbání se zdanění dividendových příjmů slovenských daňových rezidentů-fyzických osob ze zahraničních schránkových společností, které nerozdělují dividendy. Dle CFC pravidel budou

zdaňování individuální slovenští daňoví rezidenti vlastníci podíl v zahraniční společnosti nebo ji ovládající. Daňová sazba má být 25 % resp. 35 % (pro ovládané zahraniční společnosti v nespolupracujících státech). - Poznámky.

Philippe Gamito

Danske Bank: will EU VAT grouping survive to reverse Skandia?

Danske Bank: přežije tzv. seskupení pro účely DPH dle evropské legislativy rozsudek přezdívaný "obrácená Skandia"?

International VAT monitor, Vol. 32, (2021) No. 4, p. 213-218

Autor v článku prezentuje a komentuje nové rozhodnutí Soudního dvora EU, které se týká seskupování pro účely DPH a situace nazývané jako "reverzní Skandia". Označení "reverzní Skandia" odkazuje na případ C-7/13 z r. 2014, kdy se Soudní dvůr EU zabýval transakcemi mezi hlavní provozovnou ve třetí zemi a pobočkou se sídlem v EU a tím, zda tyto transakce podléhají DPH v případě, když je pobočka součástí seskupení. Nyní Soudní dvůr EU posuzoval obrácenou situaci. V březnu 2021 vyšel nový rozsudek (případ C-812/19), kdy SDEU určil, že transakce mezi hlavní provozovnou, jež je součástí seskupení pro účely DPH a je usazena v členském státě EU, a pobočkou sídlící mimo EU, podléhají dani z přidané hodnoty. Rozsudek může podle autora odradit některé firmy od seskupování za účelem DPH. - Poznámky.

Xaver Ditz, Carolin Seibert

Das neue Steueroasen-Abwehrgesetz (StAbwG) : Darstellung und kritische Würdigung

Nový zákon o ochraně před daňovými ráji (StAbwG) : představení a kritické zhodnocení

Finanz-Rundschau, Jg. 103, (2021) Nr. 17, S. 813-822

Vládní strany CDU/CSU a SPD si ve své koaliční smlouvě jako jednu z priorit stanovily boj proti daňovým únikům a proti neférové daňové soutěži. K dosažení tohoto cíle vydalo Spolkové ministerstvo financí dne 15.2.2021 návrh zákona o ochraně před daňovými ráji (StAbwG). Autoři tento zákon podrobují kritickému zhodnocení a srovnávají jej s podobnými zákony v jiných členských zemích EU. Docházejí přitom k závěru, že německá vláda legislativu EU implementovala ve velmi přísné a místy nepřiměřené podobě. Ochranná opatření jsou přehnaná zejména proto, že postihují i obchodní vztahy, které nepodléhají sankcím. Autoři se věnují problematice neplnění minimálních standardů BEPS, neférové daňové soutěži a v přehledných tabulkách přinášejí komparaci příslušných opatření platných v jednotlivých státech EU. - Poznámka.

Andreas Kowallik

Deutsche Implikationen der von der OECD in Säule 1 geplanten Neuverteilung globaler Besteuerungsrechte

Důsledky plánovaného přerozdělení globálních daňových práv v 1. pilíři dle OECD pro Německo

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 36, S. 2049-2051

Dne 5.7.2021 podepsalo 131 jurisdikcí globální dohodu o revidovaných návrzích OECD k akčnímu bodu 1 BEPS. Např. USA globální přerozdělení daňových práv podporují a reformní návrhy OECD již začlenily do svých plánů daňové reformy. V Německu zatím takový prováděcí návrh chybí, což není podle autora vzhledem ke spolkovým volbám překvapivé. Článek shrnuje aktuální stav 1. pilíře reformního návrhu OECD a odvozuje z něj možnosti reformy německé živnostenské daně (GewSt). Autor se věnuje otázce digitalizace v rámci iniciativy BEPS. Dopady těchto reformních snah dává do kontextu americké daňové reformy a zkoumá je také na příkladu předvolebních programů německých politických stran.

Stephan Meyering, Sandra Müller-Thomczik

Die Vermögensteuer im Zwiespalt zwischen Gerechtigkeitsempfinden und Effizienz der Steuererhebung

Daň z majetku v dichotomii mezi smyslem pro spravedlnost a efektivitou výběru daní

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 36, S. 2029-2035

Německo se dlouhodobě potýká s nerovnoměrným rozdělením majetku ve společnosti, stejně jako s jeho poměrně nízkým zdaněním. Tuto situaci proto promítly do svých volebních programů také Die Grünen, SPD a Die Linke, které navrhly plány na znovuzavedení majetkové daně. Ačkoliv by tento

krok mohl vést k zajištění větší spravedlnosti, po čemž mnoho německých občanů volá, návrh zároveň vyvolává mnoho pochybností zejména z obchodního a ústavně-právního hlediska. Článek se zabývá otázkou, zda je znovuzavedení této daně principiálně možné a jak se k této problematice staví podnikatelská obec. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M8.

Jürgen W. Hidien

E-Commerce: Gilt für digitale Dienstleistungen ein medienneutraler und gleichheitsgerechter Mehrwertsteuersatz?

E-commerce: vztahuje se na mediální digitální služby neutrální a spravedlivá sazba DPH?

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 70, (2021) Nr. 17, S. 646-655

Od konce 90. let evropské a národní daňové zákonodárce zaměřují otázku správného zdanění elektronicky poskytovaných služeb (e-commerce). Od r. 2019 mohou členské státy EU uplatňovat sníženou sazbu DPH např. u digitálních tiskovin, čehož využilo i Německo. Základem úpravy je systémová směrnice o DPH se svou plošnou výjimkou právě pro tyto digitální služby. Autor si pokládá otázku, zda jsou nebo zda by měly být z důvodu rovnosti daňově zvýhodněny i další digitální služby. - Poznámky.

Smarak Swain and Suranjali Tandon

Evaluating an alternative approach to taxing digital platforms in an international context

Evaluace alternativního přístupu k danění digitálních platform v mezinárodním kontextu

Bulletin for international taxation, Vol. 75, (2021) No. 8, p. 359-369

Autoři v článku navrhuje alternativní způsob danění digitálních platform, který by měl reagovat na nežádoucí nadměrnou daňovou optimalizaci některých nadnárodních platform a jenž na rozdíl od přístupů navrhovaných OECD a OSN (OECD model/proposal; UN model/proposal) nevyžaduje úpravu daňové legislativy ani daňových dohod (smluv). Návrh vychází ze zkušeností z Indie. - Poznámky.

Stefano Guarino and Antonio Giglio

Italian budget law for 2021, UCITS and refund requests : is there a light at the end of the tunnel?

Italský rozpočtový zákon pro r. 2021, fondy UCITS a žádosti o vrácení daně : vidíme světlo na konci tunelu?

European taxation, Vol. 61, (2021) No. 7, p. 319-322

Italský rozpočtový zákon pro r. 2021 pozměnil daňový režim pro dividendy a kapitálové příjmy zahraničních organizací kolektivního investování (UCITS) ze států EU/EHS v Itálii. Režim byl dříve pro tyto organizace nepříznivý v porovnání s pravidly platnými pro domácí UCITS. Autoři stručně přibližují starší daňový režim pro zahraniční UCITS a rozebírají rozhodnutí SDEU týkající se souladu právní úpravy UCITS ve členských státech se smlouvou o fungování EU (TFEU). V příspěvku dále rozebírají problematiku možného retroaktivního použití pravidel pro zdanění dividend a žádosti o vrácení této daně uhrazené před 1. lednem 2021. - Poznámky.

Martin Děrgel

Koordinační výbor k časovému testu osvobození příjmů z prodeje movitostí, které byly ve společném jmění manželů

Účetnictví, Sv. 2021, č. 9, s. 31-39

Článek shrnuje závěry odborných diskuzí (stanoviska expertů mj. z GFR) k tématu příjmů z prodeje (úplatného převodu) podílů v obchodních korporacích, cenných papírů a automobilů. Příjmy z prodeje těchto movitých věcí jsou osvobozeny od daně za předpokladu splnění časového testu, objevila se však nejasnost, jak postupovat, když byla daná věc součástí společného jmění manželů. Odborníci došli k závěru, že vypořádání společného jmění manželů nenarušuje běh časového testu. Plný text dostupný z: <http://noviny.mfcr.cz/News/2021/09/13/A3EA21093101.htm>

Dominik Meding, Moritz-Benedikt Müller

Neue grunderwerbsteuerliche Regelungen für KapGes. : ausgewählte Fragestellungen zu § 1 Abs. 2b GrEStG

Nová úprava daně z převodu nemovitostí pro kapitálové společnosti vybrané otázky k § 1 odst. 2b zákona o dani z převodu nemovitostí

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 37, S. 2117-2121

Po dlouholetých politických debatách navrholo Spolkové ministerstvo financí na konferenci ministrů financí v listopadu 2018 zákon o reformě zákona o dani z převodu nemovitostí. Hlavním cílem bylo omezení nemovitostí typu tzv. share-deal (prodej podílu kapitálové společnosti vlastníci nemovitostí), jelikož ty jsou důvodem citelných daňových výpadků v německém rozpočtu. Z důvodu námitek Ústavního soudu byl tento návrh dočasně odložen, v dubnu 2021 nicméně Spolkový sněm tento zákon schválil. Autor vysvětluje změny, které zákon přináší, a věnuje se rovněž jeho problematickým aspektům (forwardovým dohodám apod.). - Poznámky. -- Shrnutí na s. M10.

Julian Böhmer, Benedikt Schewe, Katharina Schlücke

Neujustierung der grenzen des deutschen Besteuerungsrechts durch das ATAD-UmsG und das KöMoG

Úprava hranic německého daňového práva prostřednictvím prováděcího aktu k ATAD a zákona o dani z příjmů právnických osob (KöMoG)

Finanz-Rundschau, Jg. 103, (2021) Nr. 16, S. 765-773

Prostřednictvím německého prováděcího zákona směrnice ATAD a zákona o modernizaci daně z příjmů právnických osob (KöMoG) došlo k výrazné úpravě předpisů pro zajištění německého práva na zdanění. Prozatím z ATAD vyplynula pouze potřeba přímé novelizace předpisů v podnikové sféře, zákonodárci však současně využili prováděcího aktu ATAD k zásadní revizi ve sféře soukromé, a to prostřednictvím čl. 6 zákona o zdanění zahraničních obchodních vztahů (AstG). Příspěvek se zabývá tzv. provázáním a štěpením v soukromém vlastnictví a osvětluje nové opatření obsažené v čl. 6 zákona o zdanění zahraničních obchodních vztahů. Autoři následně tuto problematiku rozebírají i s ohledem na podnikový majetek a korporace. Cílem zákonodárců podle autorů bylo zejména zajistit soulad mezi zájmy daňového poplatníka a ochranou národních daňových práv. - Poznámky.

By Julie Berry Cullen, Nicholas Turner, and Ebonya Washington

Political alignment, attitudes toward government, and tax evasion

Politická inklinace, postoje vůči vládě a daňové úniky

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 13, (2021) No. 3, p. 135-166

Autoři v článku zkoumají, zda postoj vůči vládě ovlivňuje míru daňových úniků u daně z příjmů fyzických osob v USA. Ústředním předpokladem je myšlenka, že lidé, kteří nesouhlasí s vládou a odmítají způsob přerozdělení daňových příjmů, se častěji uchylují k daňovým únikům. Na základě dat z USA lze potvrdit, že vztah mezi politickými postoji a daňovými úniky platí. - Poznámky.

Xavier Oberson

Robot taxes : the rise of a new taxpayer

Zdanění robotů : vzestup nového daňového poplatníka

Bulletin for international taxation, Vol. 75, (2021) No. 8, p. 370-381

Článek se zabývá otázkou zdanění robotů (umělé inteligence) - diskutovány jsou různé cíle zdanění umělé inteligence i různé typy zdanění. Zmíněny jsou také nároky na mezinárodní spolupráci v této oblasti. Hlavní možnosti spočívají v uvalení daně na samotné roboty, popř. ve zdanění jejich používání. První z možností – zdanění robotů – se zdá zatím kontroverzní, autor ji však považuje za slibnější. Dle návrhu autora by byla tato daň na roboty aplikována podobně, jako je např. daň z příjmů právnických osob aplikována na firmy (po splnění určitých předpokladů). - Poznámky.

Václav Benda

Rozšíření zvláštního režimu jednoho správního místa

Daňová a hospodářská kartotéka, Sv. 29, (2021) č. 11, s. 18-24

Zvláštní režim jednoho správního místa byl v návaznosti na změnu pravidel pro stanovení místa plnění u tzv. digitálních služeb osobě nepovinné k dani zaveden od 1.1.2015. Novelou č. 355/2021 Sb.

zákona o DPH a celního zákona se rozšiřuje i využití zvláštního režimu jednoho správního místa (MOSS/ISS) v návaznosti na nová pravidla pro elektronické obchodování. Článek shrnuje nově platná obecná pravidla pro MOSS a návazně vymezuje vybraná plnění, u nichž je možno od 1.7.2021 tento zvláštní režim využívat. Dále stručně přibližuje podmínky pro registraci do zvláštního režimu a pravidla pro podávání daňového přiznání. Autor s využitím příkladů dále vysvětluje praktickou aplikaci MOSS v případě režimu mimo Evropskou unii, režimu EU a nového dovozního režimu (IOSS). -- K rozšíření zvláštního režimu OSS, režimu EU a dovoznímu režimu viz FDÚB č. 3/2021, s. 18-22.

Jakub Hlista

Some unclear issues of the application of EU state aid rules to (indirect) taxes

Některé nejasnosti v uplatňování pravidel EU o veřejné podpoře v oblasti (nepřímých) daní

Antitrust, Vol. 2020, No. 4, p. 101-105

Správné fungování vnitřního trhu EU vyvolává problémy se zasahováním do daňové suverenity členských států. Příspěvek se věnuje vybraným sporným otázkám souvisejícím s uplatňováním pravidel EU o veřejné podpoře zejména v oblasti nepřímých daní a daní z obratu. S výjimkou určitých případů popsaných v článku se tato pravidla nevztahují na harmonizované nepřímé daně (DPH). V případě daní z obratu je situace odlišná. Autor představuje aktuální případy maďarské a polské daně z obratu s progresivními daňovými sazbami, které jsou dalším rozměrem sporu mezi rozsahem pravomocí Evropské komise v oblasti kontroly veřejných podpor s ohledem na spravedlivou hospodářskou soutěž na vnitřním trhu a mírou suverenity členských států v daňových záležitostech. Výsledek těchto případů může zesílit úsilí členských států o přijetí jednostranných daňových opatření s cílem podpořit domácí společnosti a získat další rozpočtové zdroje. - Poznámky.

Hela Gontara and Hichem Khlif

Tax avoidance and audit report lag in South Africa : the moderating effect of auditor type

Vyhýbání se dani a prodleva před zveřejněním zprávy o auditu v Jihoafrické republice : zmírňující dopady v závislosti na výběru určitého typu auditorské firmy

Journal of financial crime, Vol. 28, (2021) No. 3, p. 732-740

Autoři zkoumají vztah mezi prodlevou před zveřejněním zprávy o auditu (audit report lag, ARL) v Jihoafrické republice, vyhýbáním se dani (tax avoidance) a typem auditora (zda audit provádí firma z tzv. "Velké čtyřky", či jiná auditorská firma). Na vzorku 45 podniků z let 2010-2013 byl doložen vztah mezi vyhýbáním se dani a prodlevou. U auditorských firem mimo Velkou čtyřku vztah není signifikantní, což naznačuje, že firmy Velké čtyřky věnují při auditu větší pozornost agresivním daňovým praktikám (provádějí podrobnější testy), což zvyšuje prodlevu.

Gorka Echevarría Zubeldia

The elongated shadow of the use and employment rule

Vliv pravidla o "použití a využití"

International VAT monitor, Vol. 32, (2021) No. 4, p. 173-174

Autor v článku komentuje a kritizuje nové rozhodnutí Soudního dvora EU v případě "SK Telecom" (C-593/19), které jako teprve druhé rozhodnutí objasňuje aplikaci článku 59a(b) evropské Směrnice o DPH. Uvedený článek se týká tzv. použití a využití. Směrnice v článku 59a(b) uvádí, že členské státy mohou v určitých případech v souvislosti se službami považovat místo poskytnutí služeb, které se nachází mimo Společenství, za místo nacházející se na jejich území, pokud ke skutečnému použití a využití dochází na jejich území. Rozsudek, který má objasnit aplikaci pravidla v případě telekomunikačních služeb, je podle autora nelogický a Soudní dvůr EU může dokonce prostřednictvím rozsudku v daném případě vyzývat k opuštění principu místa určení (destination principle). Situace vede podle autora k právní nejistotě. - Poznámky.

Michael N. Kandev and Olivia Khazam

The family office of tomorrow : a Canadian perspective

Rodinná kancelář zítřka : kanadský pohled

Bulletin for international taxation, Vol. 75, (2021) No. 8, p. 350-358

Autoři se v článku zabývají daňovými aspekty tzv. rodinných kanceláří (family offices), což jsou poradenské společnosti, které se zabývají správou majetku jedinců (rodin) s vysokým jměním.

Analyzována je situace v Kanadě a situace, které mohou nastat při přesunu do Kanady, popř. z Kanady. Výrazná mobilita vysoce majetných jedinců je podle autorů vedle mezigeneračního přesunu majetku významným faktorem, kterým bude nutně se v budoucnu zabývat. - Poznámky.

Bilal Hassan

The impact of the reduced sales tax burden policy on export-oriented sectors

Vliv snížení daňového břemene u daně z obratu na exportně orientované sektory

International VAT monitor, Vol. 32, (2021) No. 4, p. 219-223

V letech 2011-2019 platilo v Pákistánu daňové zvýhodnění u daně z obratu, které se týkalo pěti vybraných exportně orientovaných sektorů. V článku je hodnoceno, zda opatření pomohlo zvýšit vývoz v daných sektorech a jak opatření ovlivnilo pákistánskou ekonomiku. Opatření mj. přispělo k vzestupu daňových podvodů, ke ztrátě daňových příjmů a ke zvýšení nákladů na výběr daní. - Poznámky.

Antonios M. Koumpias, Gabriel Leonardo, and Jorge Martinez-Vazquez

Trust in government institutions and tax morale

Důvěra ve veřejné instituce a daňová morálka

FinanzArchiv, Vol. 77, (2021) No. 2, p. 117-140

Autoři zjišťují, zda důvěra ve vládní instituce může ovlivnit daňovou morálku, tzn. dodržování daňových předpisů na základě vlastní vnitřní motivace a sociálních a kulturních norem. Vztah mezi důvěrou a daňovou morálkou je potvrzen, liší se ale jeho síla u tzv. vstupních institucí (vláda, parlament) a výstupních organizací (např. policie). - Poznámky.

Ludwig Kronthaler, Stefanie Kronthaler, Matthias Ruffert

Umsatzbesteuerung der öffentlich finanzierten Wissenschaft : ein Irrweg

Zdanění obratu ve vědě financované z veřejných zdrojů : odchylka od normálu

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 70, (2021) Nr. 16, S. 609-612

Podpora vědeckého a technologického pokroku je jednou z priorit a dlouhodobých cílů Evropské unie. Právě z tohoto důvodu je kladen velký důraz na podporu a veřejné financování spolupráce jednotlivých výzkumných zařízení, včetně snahy o co nejnižší daňové překážky. V tomto duchu postupuje i Evropská komise, když se zabývá pojmem státní podpory v rámci práva hospodářské soutěže. Německá daňová správa při výkladu pojmu hospodářská soutěž a významná narušení hospodářské soutěže tyto vzájemné vztahy nezohledňuje, a proto postupuje v rozporu s primárním právem. Praxi bránění spolupráci ve výzkumu financované z veřejných prostředků je podle autorů třeba urychleně přehodnotit. - Poznámky.

Stephan Meyering, Andrea Dekinger

Umsatzsteuerliche Organschaft : derzeitige Problemfelder, Reformansätze und etwaige zukünftige Herausforderungen

Daňové jednotky podléhající DPH současné problémové oblasti, reformní přístupy a možné budoucí výzvy

Umsatzsteuer-Rundschau, Jg. 70, (2021) Nr. 15, S. 582-590

Daňové jednotky podléhající dani z obratu jsou dlouhodobě předmětem celé řady diskuzí zejména proto, že jsou s nimi spojené kontroverzní a problematické oblasti. Tyto veřejné debaty nakonec v r. 2019 vyústily v návrh reformy z pera Spolkového ministerstva financí, kde byly definovány klíčové otázky, jimiž je potřeba se zabývat. Článek se snaží odpovědět na otázku, do jaké míry národní reformní úsilí ve skutečnosti vede ke zvýšení právní jistoty. Cílem příspěvku je rovněž definovat základní problematické body v oblasti daňových jednotek a skupinového zdanění. Součástí je také porovnání unijního a německého právního ukotvení, stejně jako jejich interakce. - Poznámky.

By Thiess Buettner and Boryana Madzharova

Unit sales and price effects of preannounced consumption tax reforms : micro-level evidence from European VAT

Vliv ohlášené reformy nepřímých daní na prodej zboží a ceny : mikroanalýza na základě evropské DPH

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 13, (2021) No. 3, p. 103-134

Dle ekonomické teorie vedou ohlášené změny nepřímých daní k urychlení či odložení nákupu zboží trvalé hodnoty. Daňová reforma spočívající ve snížení či zvýšení sazby je proto významným nástrojem fiskální politiky. Autoři v článku analyzují dopady změny sazby DPH na ceny a prodej zboží trvalé hodnoty (konkrétně domácích spotřebičů). Na datech z vybraných zemí EU (včetně České republiky) je potvrzeno, že krátce před přijetím opatření (tj. před zvýšením sazeb) prodej vzrostl, dochází však k mezikasové substituci, kdy později naopak prodej klesá. Daňové změny se plně promítají do cen. - Poznámky.

Adrian Cloer, David Heckerodt

Unzulässige Extraterritorialität im Umgang mit immateriellen Wirtschaftsgütern in Deutschland? : zum Verständnis von 49 Abs. 1 Nr. 2f, Nr. 6 EStG

Nepřípustná extraterritorialita při nakládání s nehmotným majetkem v Německu? : k chápání čl. 49, odst.1 č. 2f, č. 6 zákona o daních z příjmů

Finanz-Rundschau, Jg. 103, (2021) Nr. 15, S. 709-723

Výklad práva ve státě je velmi podstatnou otázkou, jelikož síla argumentace rozhoduje o právním míru ve společnosti. Pouze v případě, že se podaří přesvědčit členy právní obce o správnosti chápání normy, je možné udržet přijatelnost prosazování práva a předejít případným právním sporům. To se projevilo např. v nejnovějším sporu v souvislosti se spojovacím prvkem omezené daňové odpovědnosti tzv. registračního nexu (Register nexus). Konstrukce omezené daňové povinnosti totiž podle mezinárodního daňového práva podléhá omezením, protože přístup k daňovému subjektu v případě norem s extraterritoriálním účinkem vyžaduje legitimitu, aby nedošlo k zásahu do svrchovanosti cizího státu. Příspěvek se zabývá základním věcným problémem na pomezí práva duševního vlastnictví a daňového práva a zároveň zkoumá otázku, do jaké míry má i po téměř 100 letech dopad historické chápání norem obsažených v daňových reformách z let 1919/1920. - Poznámky.

Bartosz Gryziak

VAT groups and the right of deduction across the European Union : review and analysis

Seskupení pro účely DPH a právo na odpočet napříč Evropskou unií : přehled a analýza

International VAT monitor, Vol. 32, (2021) No. 4, p. 205-212

Většina členských států EU již umožňuje tzv. seskupování pro účely DPH, evropská Směrnice o DPH nicméně ponechává členským státům volnost v implementaci pravidla, což podle autora vede k odlišnostem v jeho aplikaci v národních legislativách. Autor v článku představuje tyto odlišnosti týkající se např. povinnosti členství v seskupení či subjektů, které se mohou stát členy seskupení. Dále se autor věnuje právu na odpočet DPH na vstupu v rámci seskupení a souvisejícím specifickým v legislativách členských států. Okrajově je v článku zmiňována také Česká republika. - Poznámky.

Fabiola Annacondia and Laura Alarcón

VAT on digital services and B2C transactions : experiences in the Latin American and Caribbean region

DPH z digitálních služeb a transakce typu B2C : zkušenosti z Latinské Ameriky a Karibiku

International VAT monitor, Vol. 32, (2021) No. 4, p. 185-203

Podrobná analýza zkušeností států Latinské Ameriky a Karibiku se zdaněním digitálních služeb prostřednictvím DPH. Součástí článku je také přehledná tabulka s výší sazeb, subjekty povinnými k dani, limity pro registraci k dani i dalšími detaily. - Poznámky.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Daně a právo v praxi : měsíčník informací z oblasti daní, práva a financí**Sv. 26, (2021) č. 9**

Samostatné zdanění příjmů fyzických osob z ciziny je zpět - srážková daň (s. 2-9); Pojetí budov a staveb v kontextu daňových zákonů a jejich provázanost se stavebními předpisy (s. 10-15); Porušení podmínek u penzijního a životního pojištění u občana a zaměstnance - daňové řešení (s. 16-20); Mimořádné pracovní cesty (s. 26); Podvod na DPH - aktuální problematické okruhy (s. 27-31); Skutečný majitel podle právní úpravy účinné od 1.6.2021 - zákon č. 37/2021 Sb. (s. 32-35); Aktuálně nad smlouvou o dílo (s. 36-41); Nad judikaturou z oblasti účetnictví (s. 42-48).

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále**Sv. 22, (2021) č. 10-11**

Zákon o DPH (3.) - novela č. 355/2021 Sb. (s. 3-8); Osvobození příjmů z prodeje nemovitých věcí - změna (s. 11-12); Uplatnění odpočtu úroků z hypotečních úvěrů (s. 18-21); Dodání zboží do jiného členského státu (s. 22-25); Dodání zboží prostřednictvím digitálních platforem a DPH (s. 30-33); Finanční leasing (s. 34-38); Hmotný majetek (s. 40-45); Inventarizace zásob (s. 48-52); Je nutné sjednávat pracovní náplň zaměstnance? (s. 63-66); Flexibilní formy zaměstnávání (s. 76-80); Hromadné propouštění zaměstnanců (s. 84-87).

Daňová a hospodářská kartotéka : DHK**Sv. 29, (2021) č. 11**

Poskytování stravenek a stravenkového paušálu v roce 2021 (s. 3-11); Člen představenstva i jednatel mohou být plátcí DPH a nárokovat odpočet DPH - prověřeno soudem (s. 12-17); Rozšíření zvláštního režimu jednoho správního místa - novela zákona o DPH č. 355/2021 Sb. (s. 18-24); Pohledávky z obchodních vztahů (s. 25-29); Rozsudek SD EU ve věci nároku na odpočet DPH u tankovacích karet (tankovací karty poprvé) - ve věci C-235/2018 Vega International (s. 30-31); Současná právní i prováděcí problematika oceňování nemovitého majetku (s. 32-35); Nemoc, podpora v nezaměstnanosti a zdravotní pojištění (s. 36-40).

Daňový a účetní TIP : aktuality, komentáře, dotazy a odpovědi**Sv. 2021, č. 19**

Srážková daň v otázkách a odpovědích (s. 1-5); Jakými informacemi disponuje finanční úřad? (s. 5-7); Rekonstrukce bytového domu a DPH - otázky a odpovědi (s. 8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2021, č. 18**

Přepočet cizí měny (s. 1-3); DPH u služby pro zákazníka z VB - dotazy a odpovědi (s. 3); DPH a provize od firmy ze Slovenska - dotazy a odpovědi (s. 4-5); DPH a přechodné období novely zákona o DPH - dotazy a odpovědi (s. 5); DPH u dovozu zboží malé hodnoty od 1.7.2021 - dotazy a odpovědi (s. 6); DPH po 1.7.2021 - dotazy a odpovědi (s. 7); Dodatečné vystavení daňového dokladu - dotazy a odpovědi (s. 7-8).

DPH aktuálně : novinky z legislativy a praxe pro plátce DPH**Sv. 2021, č. 19**

Aplikace DPH ve stavebnictví a u nemovitostí - 1. část (s. 1-5); DPH a přeprava spojená s vývozem - dotazy a odpovědi (s. 5); DPH a obchodní případ ČR-Srbsko-Bulharsko - dotazy a odpovědi (s. 7); DPH a přeprava pro společnost z Velké Británie: DIČ GBXXX - dotazy a odpovědi (s. 8).

Ekonomické vědy. Ekonomie

Tooba Akram, Suresh A.L. RamaKrishnan, Muhammad Naveed

Assessing four decades of global research studies on stock market manipulations : a scientometric analysis

Zhodnocení výzkumných studií týkajících se manipulací na akciových trzích za posledních čtyřicet let : scientometrická analýza

Journal of financial crime, Vol. 28, (2021) No. 3, p. 940-962

Autoři v článku hodnotí prostřednictvím scientometrické analýzy trendy ve výzkumu o manipulacích na akciových trzích. Jako podklad sloužily články v databázi Scopus. Manipulace na akciových trzích jsou zkoumány nejčastěji v USA; nejvýznamnějším časopisem je z hlediska citačního skóre a počtu citací časopis "Journal of Finance". Do budoucna poroste význam výzkumu o manipulacích prostřednictvím digitálních technologií. - Poznámky.

By Thomas M. Mertens and John C. Williams

What to expect from the lower bound on interest rates : evidence from derivatives prices

Co očekávat od nulové hranice úrokových sazeb : zjištění z cen derivátů

The American Economic Review, Vol. 111, (2021) No. 8, p. 2473-2505

Zavedení nulové hranice úrokových sazeb do nového keynesiánského modelu může vést ke vzniku více bodů ekonomické rovnováhy (ekvilibríí), v nichž dochází k odlišné účinnosti měnové politiky. Jedná se o tzv. cílové ekvilibrium (target equilibrium), ve kterém centrální banka dokáže stabilizovat ekonomiku, a tzv. ekvilibrium pasti likvidity (liquidity trap equilibrium), ve kterém dochází k výkyvům inflace v reakci na šoky. Autoři zjišťují vliv nulové hranice úrokových sazeb na distribuci úrokových sazeb a inflace na základě údajů o cenách finančních derivátů. Nulová hranice úrokových sazeb má vliv na distribuci úrokových sazeb, její dopady na distribuci inflace jsou však pouze mírné. Americká ekonomika se po tzv. Velké recesi vyvíjela v souladu s cílovým ekvilibriem. - Poznámky.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Robert Holzmann ; rozhovor vedla Silke Wettach

"Der stimulierende Effekt ebbt ab"

"Stimulační účinek odezní"

WirtschaftsWoche, Jg. 2021, Nr. 37, S. 40-41

Rozhovor s guvernérem rakouské centrální banky R. Holzmannem, který říká, že ECB musí přehodnotit svůj slib nízkých úrokových sazeb. S blížícím se koncem pandemie koronaviru by měly být ukončeny také nouzové nákupy dluhopisů.

Adventures in DeFi-land

Dobrodružství ve světě decentralizovaných financí

The Economist, Vol. 440, (2021) No. 9263, p. 18-21

O vzestupu finančních služeb založených na technologii blockchainu a vyhlídkách na vznik decentralizovaného finančního systému, ve kterém by jednotlivé aplikace a funkce nebyly řízené institucemi, ale byly by spravované samotnými uživateli (princip crowdsourcingu). Decentralizovaný finanční systém by mohl být rychlejší, levnější a transparentnější, rizikem je nicméně mj. energetická náročnost či průnik špinavých peněz do systému. V článku je detailně popsán princip fungování DeFi a inovace v této oblasti (vznik decentralizovaných burz, překonávání obtíží při vydávání tzv. stablecoinů a tzv. protokoly pro decentralizované půjčování - lending protocols). Výzvou zatím zůstává propojení s tradičním finančním systémem. -- Viz i příspěvek na s. 11.

All tied up

Uzavřená věc

The Economist, Vol. 440, (2021) No. 9261, p. 58

Shrnutí obsahu letošního ročníku sympózia centrálních bankéřů v americkém Jackson Hole, které kvůli pandemii nemoci covid-19 probíhalo online. Tématem letošního ročníku byla "makroekonomická politika v nevyrovnané ekonomice" (Macroeconomic Policy in an Uneven Economy). Prezentovány

byly odborné příspěvky na téma nerovnoměrného zotavení ekonomiky v důsledku pandemie a možné reakce měnové politiky - jak by měly nejlépe centrální banky jednat v situaci, když poptávka v jednom sektoru prudce roste a v jiném je utlumená. Příspěvky se dále týkaly interakce nezaměstnanosti a inflace, souvislostí mezi nezaměstnaností a participací na trhu práce i načasování utahování měnové politiky. Někteří odborníci kritizují J. Powella, předsedu Rady guvernérů Fed, pro jeho přístup k inflaci. Objevují se názory, že v období po světové finanční krizi Fed přecenil nebezpečí inflace a podcenil dlouhodobé přínosy snížení nezaměstnanosti. V současné době může docházet k opačnému jevu.

Chris Giles, Colby Smith

An end to super-cheap money?

Konec superlevným penězům?

Financial Times, Vol. 2021, (2021) No. 40822 (25.9.2021), p. 7

Po uvolnění monetární politiky kvůli zmírnění dopadů koronavirové pandemie na ekonomiku postupně přistupují centrální banky ke zpřísnění podmínek, zejména v podobě zvyšování úrokových sazeb. Nejčastější společnou příčinou je rostoucí inflační míra. Článek stručně popisuje hospodářské, obchodní a finanční příčiny s důrazem na inflaci. Popsána je situace v Turecku, Norsku, USA, Velké Británii a Brazílii.

Saskia Littmann

Das Gold der Zukunft

Zlato budoucnosti

WirtschaftsWoche, Jg. 2021, Nr. 35, S. 14-21

Kryptoměny polarizují finanční svět. Jde o novou kotevní měnu nebo čisté šarlatánství? Jako druh zlata 2.0 jsou kryptoměny vynikající pro ochranu před inflací, říkají jejich fanoušci. Skeptici se otočili zády, neboť stojí před úplnými ztrátami.

Jens Münchrath, Julian Olk, Frank Wiebe

Der Preis ist heiß : Geldentwertung

Ožehavá cena : znehodnocení peněz

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 190 (1.10.2021), S. 42-47

Obsáhlý článek se zabývá vývojem inflace v Německu v posledních měsících. Míra inflace dosáhla ke konci září 4,1 %, nejvyšší hodnoty od období ekonomické nestability po znovusjednocení v první polovině 90. let. Problém inflace je nahlédnut v celosvětovém kontextu, včetně faktorů, které se mohou stát příčinami dlouhodobé celosvětové inflace (deglobalizace, dekarbonizace, demografické změny v průmyslových zemích, skokové státní zadlužení a změny na trhu práce). Článek je uzavřen shrnutím postoje ECB a paralelou mezi současností a řeckou dluhovou krizí.

Marty Flanagan ; rozhovor vedl Ingo Narat

"Die Inflation bleibt uns länger erhalten"

"Inflace s námi zůstane déle"

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 178 (15.9.2021), S. 28-29

Rozhovor s M. Flanaganem, šéfem amerického investičního fondu Invesco. Dotýká se témat inflace, rizik finančních trhů, kauzy nákupů šéfa Fedu Jeroma Powella a dopadů regulačních opatření v Číně na mezinárodní akciové trhy.

Andreas Kröner, Martin Greive

Die Scholz-Agenda für den Finanzsektor

Scholzova agenda pro finanční sektor

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 175 (10.9.2021), S. 6-7

Shrnutí cílů agendy Olafa Scholze v případě jeho jmenování německým kancléřem s důrazem na oblast bankovníctví a finančnictví. Na předním místě stojí dokončení evropské bankovní unie, se zdůrazněním sporného bodu v podobě společného pojištění vkladů (Edis), které německé banky i spořitelny svorně odmítají. Článek se dále zabývá problematikou regulace bankovního sektoru, obchodu s deriváty v eurech s ohledem na pobrexítovou situaci, inflaci, a orientaci německé ekonomiky. -- K plánům SPD a FDP v daňové oblasti viz HB č. 168/2021 (1.9.2021), s. 8-9.

Colby Smith

Fed official signals stimulus wind-down

Představitel Fedu naznačuje zmírnění finančních stimulů

Financial Times, Vol. 2021, No. 40824 (28.9.2021), p. 2

Prezident newyorského Fedu John Williams připustil, že dosavadní podpůrné programy Fedu, v první řadě nákup dluhopisů tempem 120 miliard dolarů za měsíc, budou postupně omezovány, nicméně s důrazem na postupnost celého procesu v delším časovém horizontu. Bude-li hospodářský růst v USA pokračovat dosavadním tempem (5,5 % - 6 %), podpůrný program nákupu dluhopisů by mohl být zcela ukončen v polovině r. 2022. Harmonogram je však stále předmětem jednání.

By Markus Brunnermeier, Darius Palia, Karthik A. Sastry, and Christopher A. Sims

Feedbacks : financial markets and economic activity

Zpětné vazby : finanční trhy a ekonomická aktivita

The American Economic Review, Vol. 111, (2021) No. 6, p. 1845-1879

Autoři v článku analyzují prostřednictvím statistických modelů a dat z USA, zda je úvěrová expanze známkou tzv. finančního prohlubování (financial deepening; zvyšování objemu úvěrů vzhledem k HDP), či zda poukazuje na zvýšenou pravděpodobnost krize. Finanční hloubka bývá dávána do souvislosti s hospodářským růstem, část dosavadních studií však upozorňuje naopak na vztah mezi úvěrovou expanzí a sníženým růstem v budoucnu. Model počítá s různými nezávislými šoky. Autoři mj. identifikují určité negativní dopady růstu objemu úvěrů, spojují je však spíše s důsledky restriktivní měnové politiky ve zkoumaném období. Součástí článku je i diskuze nad aplikací poznatků z článku při vytváření hospodářských prognóz. - Poznámky.

Klaus Ehringfeld, Mareike Müller

Gefährliches Experiment : Bitcoin-Einführung

Nebezpečný experiment : zavedení bitcoinu

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 172 (7.9.2021), S. 26-27

Bliže k rozhodnutí El Salvadoru učinit z bitcoinu oficiální platební prostředek. Tamní vláda zavádí k 7. září 2021 bitcoin jako paralelní oficiální měnu ke své primární měně, americkému dolaru. Rozhodnutí je motivováno především technickou stránkou dostupnosti bankovní infrastruktury a náklady na transakce. Rozhodnutí se setkal s nevolí nezanedbatelné části obyvatel, zejména kvůli nestabilitě bitcoinu. Mezinárodní asociace nákladní dopravy (ASTIC) reaguje na rozhodnutí zavedením 20 % poplatku jako ochrany před kurzovými výkyvy. Předmětem mezinárodní pozornosti je i skutečnost, že užití bitcoinu státem s sebou nese zvýšené nároky na finanční dohled.

Malte Fischer

Geld. Macht. Markt. : Zentralbanken

Peníze. Moc. Trh. : centrální banky

WirtschaftsWoche, Jg. 2021, Nr. 34, S. 14-21

V minulosti byly centrální banky zodpovědné za stabilitu peněz. V současné době masivně rozšiřují svůj vliv. Dnes řídí burzy a vlády, ovládají banky, zachraňují společnosti i státy, vytvářejí klimatickou politiku a nakonec řídí tržní hospodářství. Článek představuje centrální banky jako vládce kapitálu a hrobníky kapitalismu. -- Součástí je rozhovor s bývalým hlavním ekonomem ECB J. Starkem na s. 18.

Frank Wiebe

Hawala auf Bitcoin-Basis

Hawala na bitcoinovém základu

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 172 (7.9.2021), S. 25

El Salvador řeší problémy platebního styku, obvyklé pro rozvojové země, zavedením druhu hawaly s užitím bitcoinu. Obvyklá síť důvěníků, typická pro hawalu, je zde nahrazena sítí Lightning, kde každá platba nemusí být zaznamenána v blockchainu. Jedná se o unikátní situaci, neboť širší použití kryptoměn v platebním styku na národní úrovni je neověřenou neznámou, stejně jako se jedná o svého druhu zkoušku sítě Lightning.

Jan Mallien

Inflation auf 28-Jahres-Hoch : Teuerung

Inflace na osmadvacetiletém maximu : zdražování

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 167 (31.8.2021), S. 34

Inflace v Německu vzrostla v srpnu na 3,9 %. Jedná se tak o nejvyšší hodnotu od období znovusjednocení Německa, kdy v prosinci 1993 dosáhla míra inflace výše 4,3 %. Evropská centrální banka zastává názor, že růst inflace je dočasným fenoménem a v průběhu r. 2022 se vrátí do obvyklých měřítek okolo 2 %. Nejsilnějším faktorem, který by mohl ovlivnit kupní sílu obyvatelstva, jsou rostoucí ceny energií.

Martin Arnold

Internal ECB inflation estimate raises prospect of rate rises by end of 2023

Interní odhady inflace Evropskou centrální bankou dávají vyhlídky na zvyšování sazeb koncem roku 2023

Financial Times, Vol. 2021, No. 40815 (17.9.2021), p. 1

ECB na základě interních modelů předpokládá, že dosáhne stabilní dvouprocentní hranice inflace v r. 2025. Letošní skok inflace v eurozóně na 3 % je brán jako přechodný fenomén, který se vrátí na hodnoty okolo 1,5 % v polovině r. 2023. Dlouhodobý inflační cíl blízky 2 % tak bude podle současných informací dosažen bez radikálních intervencí ze strany ECB, i když její další postup je předmětem spekulací.

Jitka Veselá, Alžběta Zíková

Is the January effect still present on the stock markets in the new millennium?

Působí v novém tisíciletí na akciových trzích stále ještě lednový efekt?

Scientia et Societas, Vol. 17, (2021) No. 2, p. 23-32

Autorky se zaměřují na kalendářní anomálii nazývanou lednový efekt a zjišťují, zda lednový efekt stále působí na vybraných světových akciových trzích i ve 21. století. Předmětem zkoumání byly český, ruský, polský, německý, francouzský, nizozemský, britský, japonský a americký trh, tedy trhy různé velikosti a významu zastoupené svými národními akciovými indexy. Výskyt lednového efektu byl zkoumán za souhrnné období 2000-2020, ale i ve dvou kratších časových úsecích rozdělených finanční krizí (2000-2007, 2008-2020). Autorky zjišťují, že statisticky vyšší růst ceny akcií během prvního měsíce v roce se vyskytuje na českém a ruském trhu v prvních dvou lednových týdnech v období před finanční krizí v r. 2008, v období po finanční krizi působení lednového efektu na obou trzích slábne. Na ostatních zkoumaných akciových trzích provedené analýza výskyt lednového efektu ani v jednom období nepotvrdila.

Trung Thanh Bui, Kiss Dávid Gábor

Measuring monetary policy by money supply and interest rate : evidence from emerging economies [elektronický zdroj]

Měření monetární politiky prostřednictvím nabídky peněz a úrokové sazby : poznatky z rozvíjejících se ekonomik

Národohospodářský obzor, Vol. 21 (2021), No. 3, p. 347-367

Zhodnocení úrokové míry a peněžní nabídky jako indikátorů měnové politiky ve 12 rozvíjejících se ekonomikách z celého světa, mj. i Polska, Maďarska a Rumunska. Je zjištěno, že jak úroková míra, tak nabídka peněz jsou srovnatelně užitečnými nástroji při predikci vývoje inflace. V rozporu s převažující ekonomickou teorií bylo nicméně zjištěno, že zvýšení úrokových sazeb vede ke zvýšení inflace (jev zvaný "price puzzle"), což může naznačovat, že úrokové sazby nemusejí plně odrážet orientaci měnové politiky (monetary policy stance). Existují však i další možné příčiny. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/09/Narodohospodarsky_obzor_3_2021_str_347-367.pdf

Richard Milne, Chris Giles

Norway leads way on rate rises as US and UK tilt towards tightening

Norsko vede ve zvyšování sazeb, Velká Británie a USA jsou nakloněny změnám

Financial Times, Vol. 2021, No. 40821 (24.9.2021), p. 1

Norská centrální banka je první významnou západní centrální bankou, která přistoupila k razantnímu zvyšování úrokových sazeb. Zvýšení o 0,25 % je začátkem procesu postupného navyšování, který má

podle současného plánu vyvrcholit koncem r. 2024 úrokovou měrou ve výši 1,7 %. Krok nezůstal bez pozornosti Bank of England, která však drží úrokovou míru stabilně na 0,1 %, nicméně projednává její zvýšení začátkem r. 2022. -- K tématu viz také příspěvek ve FT č. 40825 (29.9.2021), s. 2.

Postoj k úsporám po covidu

Profi poradenství & finance, Sv. 9, (2021) č. 8, s. 53

Článek ukazuje, jaký vliv měla pandemie covid-19 na finanční chování Čechů. Přibližuje sledované trendy, změny platebních návyků i přístupu k úsporám. Dále identifikuje zdroje inspirace pro investování Čechů, kritéria ideálního investičního produktu a pokračující konzervativní investiční chování, pro které je charakteristické zhodnocení hluboko pod aktuální mírou inflace. -- Více k investování po pandemii viz s. 50-52.

Jakub Hollmann

Svěřenský fond jako prostředek ochrany majetku

Právní rádce, Sv. 29, (2021) č. 9, s. 50-53

Svěřenský fond představuje oddělené a nezávislé vlastnictví majetku bez právní osobnosti vyčleněného zakladatelem. Je velmi vhodným nástrojem k ochraně majetku před riziky vyplývajících z podnikání a k zabezpečení preventivní ochrany soukromého majetku. Článek rozebírá otázku ručení, odpovědnosti a dalších rizik souvisejících s podnikáním u OSVČ, společníků s. r. o., akciové společnosti a členů volených orgánů obchodní společnosti ve spojitosti s možnou ochrannou funkcí svěřenského fondu. Autor identifikuje druhy majetku, které mohou být do svěřenského fondu vyčleněny, i limity této ochrany zejména v souvislosti s pohledávkami oprávněných věřitelů, majetkovou exekucí, nedovoleným zvýhodňováním věřitelů v insolvenčním řízení na úkor jiných osob a s vyčleněním majetku v době hrozícího úpadku. - Poznámky. -- První příspěvek ze seriálu věnovaného svěřenským fondům (č. 9/2021 - č. 2/2022).

Mark Eshwar Lokanan and Susan Liu

The demographic profile of victims of investment fraud : an update

Demografický profil obětí investičních podvodů : aktualizace

Journal of financial crime, Vol. 28, (2021) No. 3, p. 647-658

Autoři v článku zjišťují, kteří investoři se v Kanadě nejčastěji stávají oběťmi investičních podvodů. Z analýzy 235 případů z let 2009-2019 vyplynulo, že typická oběť je starší 60 let, popř. je v důchodu a má omezené povědomí o investování. - Poznámky.

The folly of Evergrande : China's property woes

Bláznovství okolo Evergrande : čínské realitní trápení

The Economist, Vol. 440, (2021) No. 9264, p. 57-58

Diskuze nad možnými systémovými dopady případného bankrotu zadlužené čínské realitní firmy Evergrande. Společnost Evergrande se ocitla v problémech zejména kvůli způsobu svého financování a přitvrzení přístupu k zadlužování ze strany čínské vlády. Zatím již samotné diskuze o možném bankrotu Evergrande vyvolaly výkyvy na finančních trzích. Její případný kolaps by se projevil v bankovním sektoru, čínském stínovém bankovním systému i na trzích s dluhopisy. Největší rizika však vyplývají ze samotného přísnějšího postoje Číny vůči dluhovému financování. -- Viz i příspěvek na s. 12-14.

Eva Lorenčič, Mejra Festić

The impact of seven macroprudential policy instruments on financial stability in six euro area economies [elektronický zdroj]

Vliv sedmi nástrojů makroobezřetnostní politiky na finanční stabilitu šesti ekonomik eurozóny

Národohospodářský obzor, Vol. 21 (2021), No. 3, p. 259-290

Autoři zkoumají, zda nástroje makroobezřetnostní politiky mohou ovlivnit růst úvěrů a finanční stabilitu. Prostřednictvím regresního modelu je zkoumána situace v šesti zemích eurozóny (Rakousko, Finsko, Německo, Itálie, Nizozemí, Španělsko) v letech 2010-2018. Souvislost byla potvrzena pouze u některých nástrojů, hypotézu je tedy možné potvrdit jen částečně. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/09/Narodohospodarsky_obzor_3_2021_str_259-290.pdf

Simona Malovaná and Žaneta Tesařová

What is the sustainable level of banks' credit losses and provisions? [elektronický zdroj]

Jaká je udržitelná úroveň úvěrových ztrát a opravných položek u bankovních úvěrů?

Národohospodářský obzor, Vol. 21 (2021), No. 3, p. 235-258

Odhad udržitelné úrovně očekávaných úvěrových ztrát a opravných položek a zhodnocení jejich procykličnosti v České republice. Autorky poukazují na období, ve kterých se opravné položky pohybovaly v ČR pod žádoucí úrovní. Potvrzen byl také procyklický vztah obou faktorů. Zohledněn byl vliv účetního standardu IFRS 9 zavedeného v r. 2018. - Poznámky. -- Viz i studie "Banks' Credit Losses and Provisioning over the Business Cycle: Implications" publikovaná autorkami na webu ČNB v r. 2019: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/en/economic-research/galleries/research_publications/cnb_wp/cnbwp_2019_04.pdf. Plný text dostupný z: <https://doi.org/10.2478/revecp-2021-0011>

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Bankovníctví : odborný časopis pro praktickou činnost bank

Sv. 29, (2021) č. 9

Ačkoli velké banky jsou stále lídry, malé a střední upevňují své postavení (s. 10-14); Modely úvěrového rizika - jak dál? (s. 20-22); Přichází změny v platebním styku aneb co nového v regulaci (s. 23); Zvoní americkým fintechovým firmám v Evropě hrana? (s. 24-25); Budoucnost ověřování identity klientů na dálku (s. 26-27); Finanční instituce jsou na ransomware připraveny. Nesmějí však usnout na vavřínech... (s. 28-29); Digitální transformaci lze začít mikrorevolucí (s. 30-31); Bankovní identita: Wrap up od jejího spuštění a vize do budoucnosti (s. 34-35); Junk bondy? Klienti přichází o peníze a poradci volají po regulaci - korporátní dluhopisy (s. 44-45).

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Tom Nuttall

After Angela : special report: Germany

Po Angele : zvláštní zpráva: Německo

The Economist, Vol. 440, (2021) No. 9264, centr. sect. (12 p.)

Zhodnocení výzev do budoucna v různých oblastech, které čekají Německo po odchodu dlouholeté kancléřky Angely Merkel. Speciální sekce obsahuje články o nedostatečných veřejných investicích v Německu, o budoucnosti automobilového průmyslu, o demografické situaci Německa, o chybějící náhradě političky při vyjednávání v Evropské unii, o potřebě a pravděpodobnosti uskutečnění hospodářských reforem i o budoucnosti německé zahraniční a bezpečnostní politiky. -- Viz i příspěvek na s. 9.

Bert Losse, Jörn Petring

Die Ökonomie der Taliban

Hospodářství Tálibánu

WirtschaftsWoche, Jg. 2021, Nr. 34, S. 36-37

Nástup Talibanu k moci v Afghánistánu není jen vojenskou, ale také geostrategickou katastrofou pro Západ. Aby islamisté přežili ekonomicky, pravděpodobně se budou spoléhat především na Čínu - a platit kýženými surovinami.

Martin Pažický

Oil price shock in the US and the euro area : evidence from the shadow rate and the term premium [elektronický zdroj]

Ropný šok v USA a eurozóně : poznatky ze stínové sazby a termínované prémie

Národohospodářský obzor, Vol. 21 (2021), No. 3, p. 309-346

Zhodnocení dopadů změn cen ropy na americkou ekonomiku a ekonomiku eurozóny prostřednictvím Grangerovy kauzality, VAR modelu a následně i dalších metod. Tradiční transmisní kanál je rozšířen o stínovou sazbu a termínovanou prémii. Výsledky naznačují, že vliv změn cen ropy není zanedbatelný a že nabyl na významu v době používání nekonvenčních nástrojů měnové politiky. Často jsou však dopady změn cen ropy pouze krátkodobé. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/09/Narodohospodarsky_obzor_3_2021_str_309-346.pdf

Guillaume A. Derrien

Spain: the tortuous path to reindustrialisation [elektronický zdroj]

Španělsko: komplikovaná cesta k reindustrializaci

Conjoncture, No. 8 (2021), p. 2-12

Španělský průmysl postihl v době po finanční krizi úbytek pracovních sil, posléze došlo k přerozdělení pracovních míst ve prospěch terciárního sektoru. Snahou země je nyní průmysl opět posílit, na což Španělsko pamatuje i ve Fondu obnovy. Článek hodnotí současnou situaci španělského průmyslu, včetně jeho slabých stránek, kterými jsou nízké investice a nedostatečně kvalifikovaná pracovní síla. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://economic-research.bnpparibas.com/Views/ConjoncturePublication.aspx?Lang=en-US>

By Stephen P. Holland, Erin T. Mansur, and Andrew J. Yates

The electric vehicle transition and economics of banning gasoline vehicles

Přechod k elektromobilitě a ekonomie zákazu benzínových vozidel

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 13, (2021) No. 3, p. 316-344

Dojezdová vzdálenost elektroaut se neustále zvyšuje, zároveň dochází k poklesu výrobních nákladů vzhledem k technologickému pokroku. Potenciálem elektromobilů je snížení emisí v dopravě. Autoři v článku prezentují dynamický model přechodu na elektromobilitu, ve kterém jsou zahrnuty klesající výrobní náklady, snižování emisí a rostoucí nahraditelnost běžných aut za elektroauta. Model je dále aplikován na americký trh a je zjišťováno, za jakých podmínek je přechod z benzínových aut na elektromobily optimální. Zvažována jsou i různá opatření, jako např. zákaz benzínových vozidel. - Poznámky.

Martin Seiwert, Henryk Hielscher, Andreas Macho, Annina Reimann, Christian Schlesiger, Peter Steinkirchner

Wir können Zukunft! : Autoindustrie

Zvládneme budoucnost! automobilový průmysl

WirtschaftsWoche, Jg. 2021, Nr. 36, S. 14-26

Německý automobilový průmysl se nachází uprostřed největší transformace ve své historii. Po krátkém období šoku se klíčový německý průmysl ponoří do elektrického věku, podporován dodavateli z mnoha průmyslových odvětví.

Informatika. Počítače

Hugo Benedetti, Ehsan Nikbakht, Sayan Sarkar, Andrew Craig Spieler

Blockchain and corporate fraud

Blockchain a korporátní podvody

Journal of financial crime, Vol. 28, (2021) No. 3, p. 702-721

Autoři v článku předkládají koncepční rámec zavedení blockchainu v podniku za účelem omezení korporátních podvodů. Implementace blockchainu by mohla pomoci zvýšit důvěru ve finanční výkaznictví. Koncepční rámec zahrnuje pět prvků: informační úložiště, tok informací, zpracování informací, propojení s dalšími systémy (information enhancement) a integraci finanční vrstvy. Článek zohledňuje různé typy podvodů (zpronevěra, manipulace výkazů, korupce) a jejich konkrétní příklady.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Indrek Saar and Petr Janský

Descriptive evaluation of the leading methodologies to estimate the scale of illicit tobacco trade [elektronický zdroj]

Popisné zhodnocení předních metodik k odhadu rozsahu nelegálního obchodu s tabákem

World customs journal, Vol. 15 (2021), No. 1, p. 93-107

Při měření nelegálního obchodu s tabákovými výrobky se celní orgány mohou potýkat s nedostatkem dat a jsou nuceny spoléhat se na údaje o zabavených výrobcích či studie financované samotným tabákovým průmyslem. Autoři v článku posuzují dvě z pěti nejvhodnějších metod k odhadování velikosti ilegálního trhu s tabákem - spotřebitelská šetření a porovnávání nesrovnalostí v údajích o zahraničním obchodu. Tyto metody jsou posuzovány podle čtyř kritérií: spolehlivost, validita, proveditelnost a geografické pokrytí. Kritéria podle autorů lépe splňují spotřebitelská šetření. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/10/WCJ_01_2021.pdf

Badar Alam Iqbal

China-US trade war

Obchodní válka mezi Čínou a USA

Global trade and customs journal, Vol. 15, (2020) No. 11-12, p. 505-507

V úvodním článku k monotematickému dvojčíslu o obchodní válce mezi Spojenými státy a Čínou je krátce shrnut obsah jednotlivých příspěvků v časopise. Některé články připomínají příčiny obchodní války, většina příspěvků pak rozebírá dopady této obchodní války na trhy rozvojových zemí (různé africké regiony, Indie, Latinská Amerika) i na světový obchod a export největších obchodních partnerů obou zemí. - Poznámky. -- Viz i příspěvky na s. 508-634.

Stéphane Noël

Selected perspectives on sustainable trade : guest editorial

Vybrané aspekty udržitelného obchodu : úvodník

Global trade and customs journal, Vol. 16, (2021) No. 7-8, p. 273-274

V krátkém úvodníku je nastíněno téma, kterému se věnují zbývající články v monotematickém čísle časopisu. Pandemie nemoci covid-19 odhalila zranitelnost celého světa vůči globálním šokům a nezbytnost věnovat více pozornosti i tématům bezprostředně nesouvisejícím se zahraničním obchodem, jako je zdraví a životní prostředí. V lednu 2021 proběhl speciální kulatý stůl ve formě webináře na téma "Začátek nové epochy udržitelného rozvoje na úrovni WTO?", na který navazuje toto číslo časopisu. Jednotlivé články se týkají mj. ochrany zvířat v rámci zahraničněobchodní politiky po pandemii, role Světové obchodní organizace v boji s pandemií či podpory udržitelnosti ze strany celních orgánů.

Ewa Gwardzińska

Sustainable development in European Union (EU) customs law [elektronický zdroj]

Udržitelný rozvoj v celní legislativě Evropské unie (EU)

World customs journal, Vol. 15 (2021), No. 1, p. 15-24

Autorka se v článku zabývá udržitelným rozvojem z pohledu evropské celní legislativy - snaží se zodpovědět na otázky, zda může být udržitelný rozvoj považován za právní zásadu v celním právu, jaké je právní postavení udržitelného rozvoje a jak ověřit v celním prostředí, že byly dosaženy cíle udržitelného rozvoje. Uveden je seznam ustanovení v mezinárodních úmluvách, kde je udržitelnost zmíněna. Ověřit, že jsou dosahovány cíle udržitelného rozvoje v celní oblasti, lze podle autorky prostřednictvím celních kontrol. - Poznámky. -- K tématu udržitelnosti v zahraničním obchodu a celní oblasti viz i monotematické dvojčíslu časopisu Global Trade and Customs Journal (č. 7-8/2021). Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/10/WCJ_01_2021.pdf

Lars Karlsson, Shanker Singham and Daniel A. Gottschald

The global zone network, a safe pathway to prosperity in the post-Coronavirus era?

[elektronický zdroj]

Globální síť zón volného obchodu jako bezpečná cesta k prosperitě v postcovidové éře?

World customs journal, Vol. 15 (2021), No. 1, p. 51-63

Autoři představují teoretický koncept tzv. "zón prosperity", což by měla být vyšší úroveň zón volného obchodu založená na principu transparentnosti a dodržování předpisů (compliance). Zóny by měly přispět k vyšší bezpečnosti, předvídatelnosti a pružnosti mezinárodního obchodu. Za klíčové prvky zón prosperity autoři považují dodržování Revidované Kjótské úmluvy, certifikaci dle mezinárodních programů (např. AEO), elektronizaci, integraci s celními orgány (sdílení dat) a používání moderních celních postupů. Síť zón prosperity by měla vést k vytvoření "obchodních superdálnic" (trade superhighways). - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/10/WCJ_01_2021.pdf

Xiangyang Li

Understanding tax and customs policies for retail export e-commerce in China [elektronický zdroj]

Objasnění daňové a celní politiky u maloobchodního vývozu v Číně při elektronickém obchodování

World customs journal, Vol. 15 (2021), No. 1, p. 125-136

Přeshraniční elektronický obchod (cross-border e-commerce, CBEC) po celém světě roste, Čína, kde převažuje spíše export než import, není výjimkou. Autor popisuje vývoj přeshraničního elektronického obchodování v Číně v posledních letech a následně se zaměřuje na celní a daňovou politiku v této oblasti (DPH, daň z příjmů právnických osob). Uvedeny jsou i daňové pobídky na podporu exportu. - Poznámky. -- Obdobný článek na téma dovozu vyšel v č. 2/2019 WCJ na s. 23-35. Plný text dostupný z: <https://worldcustomsjournal.org/archive/volume-15-number-1-march-2021/>

Podnik a podnikání

Axel v. Werder, Kyrill Danilov, Pascal Schwarz

Corporate Governance Report 2021 : Akzeptanz und Anwendung des neuen Kodex

Zpráva o správě a řízení společností 2021 : přijetí a uplatňování nového kodexu

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 37, S. 2097-2110

Po velmi rozsáhlé reformě Německého kodexu správy a řízení společností (DCGK) provedlo Berlínské centrum pro správu a řízení společností (BCCG) první průzkum týkající se akceptace všech ustanovení Kodexu GCGC 2020 (German Corporate Governance Code) a jejich praktického provádění. Na základě zmíněného šetření vyšlo najevo, že příslušná doporučení jsou akceptována a následována jen velmi málo. Autoři výsledky rozebírají a věnují se konkrétním kodexovým ujednáním s ohledem na jejich praktické uplatňování (např. dohled nad společnostmi, obsazení dozorčích rad, řešení střetu zájmů, transparentnost apod.) - Poznámky. -- Shrnutí na s. M8.

Michal Nulíček, Anna Cervanová

Proč se nebát whistleblowingu

Právní rádce, Sv. 29, (2021) č. 9, s. 46-48

Autoři vycházejí z názoru, že whistleblowing podle připravovaného zákona o ochraně oznamovatelů představuje pro české podniky nejen nové povinnosti, ale také výrazné příležitosti. Včasná identifikace a prevence škodlivé činnosti nepředstavuje pouze povinnost plynoucí z připravovaného zákona, ale současně důležitý zájem každé společnosti. Rozebírají, jaký význam a dopady má zavedení oznamovacího systému v podniku, a charakterizují důležitost compliance systému pro zproštění trestní odpovědnosti společnosti. Dále identifikují dopady skryté škodlivé činnosti i odhaleného protiprávního jednání na hospodářství a reputaci podniku. V té souvislosti shrnují znaky dobrého a správně implementovaného oznamovacího systému a zdůrazňují jeho prospěšnost pro podnik.

Dana Heide, Sabine Gusbeth

Vorbereitungen für den Untergang?

Přípravy na pád?

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 185 (24.9.2021), S. 28-29

Bližší pohled na situaci čínské realitní firmy Evergrande. Zadlužená společnost s pohledávkami v celkové výši přes 300 miliard dolarů byla vyzvána čínskou vládou, aby podnikla veškerá opatření, aby předešla krátkodobé neschopnosti hradit pohledávky v dolarech, vyplácet věřitele a dokončovat stavební projekty. Společnost, potýkající se s finanční situací, také prozatím nedokončila 800 z 1300 probíhajících projektů. Krach Evergrande by mohl vyvolat dominový efekt především v rámci Číny, kde nemovitosti platí jako primární investice, zejména v případě menších právnických osob. Trh s nemovitostmi tvoří čtvrtinu čínského HDP. Krize v sektoru nemovitostí vedla ke snížení odhadu růstu HDP agenturou Fitch z 8,4 % na 8,1 %. -- Více k situaci Evergrande viz s. 29. -- Dále viz HB č. 183/2021 (22.9.2021), s. 25-26.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Jaroslav Urban

I pojišťovací trh se v 1. pololetí 2021 dál zotavuje

Profi poradenství & finance, Sv. 9, (2021) č. 8, s. 42-44

Statistický pohled na meziroční dynamiku pojišťovacího trhu v ČR. Příspěvek vychází z údajů České asociace pojišťoven (ČAP) a informuje o meziročním navýšení předepsaného pojišťovacího o 4,4 %. Výsledek ovlivňuje vývoj jak v životním, tak v neživotním pojištění. Podrobněji je představena obchodní produkce životního pojištění, dynamika v hlavních skupinách neživotního pojištění i vývoj majetkových škod zejména v souvislosti s živelními událostmi.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

How the YIMBYs can win

Jak mohou zastánci bytové výstavby zvítězit

The Economist, Vol. 440, (2021) No. 9262, p. 66

Vyspělý svět se potýká s nedostatkem nemovitostí určených k bydlení, jehož příčinou je zpřísnění regulace. Výstavba nemovitostí určených k bydlení relativně vzhledem k velikosti populace klesla od 60. let, kdy nastalo zpřísnění, na polovinu. Nízká nabídka vede k růstu cen a dalším negativním dopadům (pokles růstu a produktivity). V článku jsou prezentovány konkrétní přístupy různých světových velkoměst v této otázce. Udržitelnou strategií je obecně podle článku motivovat místní samosprávy, aby byly nakloněné výstavbě (např. úpravou rozpočtového určení daní), popř. se zaměřit na stávající vlastníky nemovitostí, kteří obvykle výstavbě brání (často uváděný postoj "ne na mém dvorku" - "not in my back yard").

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Monika Daňová and Ivana Kravčáková Vozárová

Does the instability of economic development affect the elasticity of the labour market?

[elektronický zdroj]

Má nestabilní ekonomická situace vliv na elasticitu trhu práce?

Národohospodářský obzor, Vol. 21 (2021), No. 3, p. 291-308

Autorky analyzují vývoj citlivosti trhů práce v členských státech EU v letech 2000-2019 na hospodářskou situaci. Elasticita pracovních trhů je zjišťována prostřednictvím dvou metod - tzv. obloukového koeficientu elasticity (arc coefficient) a regresní analýzy. V době příznivé ekonomické situace se trhy práce chovaly ve většině zemí (s výjimkou Litvy, Lotyšska a Rumunska) neelasticky. Během nepříznivého hospodářského vývoje v některých zemích vliv hospodářského růstu na zaměstnanost rostl, v jiných naopak slábl. Příčiny tohoto vývoje jsou v článku dále diskutovány. - Poznámky. Plný text dostupný z: http://knihovna.mfcr.cz/earchiv/2021/09/Narodohospodarsky_obzor_3_2021_str_291-308.pdf

Tomáš Zajíček

Hromadné propouštění - opravdu téměř bez rizika?

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 15-16, s. 523-531

Hromadné propouštění upravuje zejména zákoník práce (§ 62 až 64). V příspěvku jsou charakterizovány postup, práva a povinnosti zaměstnavatele a zaměstnanců v režimu hromadného propouštění (informování zaměstnance a projednání hromadného propouštění, informování krajské pobočky Úřadu práce, podání písemné zprávy této krajské pobočky ze strany zaměstnavatele) a dále následky nedodržení zákonem stanoveného postupu. Autor se zaměřuje na rizika pro zaměstnavatele a také na způsoby ochrany hromadně propouštěných zaměstnanců, jejichž práva byla nezákonným postupem zaměstnavatele zkrácena. - Poznámky.

By Katy Bergstrom and William Dodds

Using labor supply elasticities to learn about income inequality : the role of productivities versus preferences

Využití elasticit nabídky práce ke zjištění příjmové nerovnosti : role produktivity a preferencí

American Economic Journal: Economic policy, Vol. 13, (2021) No. 3, p. 28-62

Autoři zjišťují, jaký je vliv produktivity (tj. schopnosti přeměnit práci v příjem) a preferencí zaměstnanců (volba mezi spotřebou a volným časem) na příjmové nerovnosti v USA. K analýze je použit model nabídky práce, kdy některé faktory nabídky práce jsou pozorovatelné a některé nikoli. Součástí článku je i výpočet optimální daně v závislosti na zjištěných skutečnostech. - Poznámky.

Právo

Georgios Pavlidis

Financial action task force and the fight against money laundering and the financing of terrorism : quo vadimus?

Finanční akční výbor a boj proti praní špinavých peněz a financování terorismu : kam kráčí?

Journal of financial crime, Vol. 28, (2021) No. 3, p. 765-773

Zhodnocení činnosti Finančního akčního výboru (FATF) v oblasti boje proti praní špinavých peněz a financování terorismu po třiceti letech od vzniku této mezivládní organizace. - Poznámky.

Frank Wiebe

Hat Powell von der Fed profitiert? : US-Notenbank

Profitoval Powell z Fedu? : americká centrální banka

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 182 (21.9.2021), S. 37

Hlava Fedu Jerome Powell je spolu s regionálními vedoucími Robertem Kaplanem a Ericem Rosengrenem předmětem podezření ze zneužití postavení při obchodu s cennými papíry. Kaplan a Rosengren se stali předmětem pozornosti kvůli nákupu akcií již v r. 2020, Powell pak kvůli nákupu komunálních obligací (Muni-bondů), jejichž hodnota stoupla v důsledku pohybů úrokových sazeb.

Aleš Musil

Legislativní návrhy aktu o digitálních trzích a aktu o digitálních službách : společná historie, rozdílné dopady

Antitrust, Sv. 2021, č. 2, s. 36-41

Příspěvek představuje evropské legislativní návrhy aktu o digitálních trzích (Digital Market Act, DMA) a aktu o digitálních službách (Digital Services Act, DSA) a dokládá historii vzniku těchto návrhů a jejich možné dopady na digitální spotřebitele. Autor zdůrazňuje odlišné cíle a charakter obou aktů. DMA se zaměřuje na omezování hospodářské soutěže v přístupu na digitální trhy a je považován spíše za veřejnoprávní normu se silným přesahem k blahu digitálního spotřebitele, zatímco DSA se snaží vyvážit práva a povinnosti spotřebitelů, provozovatelů online platform a podniků, které na platformách nabízejí své zboží a služby. Jde tedy o regulaci horizontálních vztahů a z pohledu českého práva ho lze chápat spíše jako soukromoprávní normu. Tyto dva nástroje se zaměřují na různé chování poskytovatelů digitálních služeb, zejména online platform, a každý má zásadní význam pro ochranu spotřebitelů. Jejich přijetí by mělo být koordinováno, aby byla zajištěna jednotnost textu a aby se zabránilo mezerám v právních předpisech. - Poznámky. -- Další pohled na návrh DMA viz s. 48-51.

Štěpán Richter

Ochrana osobních údajů v kontextu poskytování digitálních dat spotřebitelům

Právník, Sv. 160, (2021) č. 9, s. 745-758

Analýza ochrany osobních údajů při poskytování digitálních dat spotřebitelům. Autor rozebírá vztah právní úpravy poskytování digitálního obsahu a digitálních služeb a ochrany osobních údajů prostřednictvím komparace Obecného nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR), směrnice č. 2019/770/EU o některých aspektech smluv o poskytování digitálního obsahu a digitálních služeb, směrnice č. 2019/771/EU o některých aspektech smluv o prodeji zboží s návrhem novely občanského zákoníku, který implementuje uvedené evropské směrnice do českého právního řádu. Porovnáním bylo zjištěno, jakým způsobem na sebe jednotlivé předpisy reagují a jaká je jejich terminologická provázanost. Dále se autor věnuje problémům, které při interpretaci jednotlivých předpisů vznikají. Dospívá k závěru, že mezi ochranou osobních údajů a soukromoprávní úpravou poskytování dat spotřebitelům existuje hodnotová mezera, která má potenciál vytvářet praktické problémy. - Poznámky.

Katharina Kort

Powells Schicksalsfrage

Powellova osudová otázka

Handelsblatt, Jg. 2021, Nr. 181 (20.9.2021), S. 27

Komentář ke skandálu Jeroma Powella. Kauza koordinace nákupů cenných papírů lokálními vedoucími Fedu se změnami úrokových měr bude vyžadovat podrobnější legislativní pokrytí a šéfa americké centrální banky Powella může stát znovujmenování vzhledem k blížícímu se konci jeho mandátu.

Jan Škrabka, Lukáš Vacuška

Problematické aspekty českého zákona "Lex voucher" jakožto nástroje pro zmírnění dopadů pandemie COVID-19 na cestovní ruch vs. evropská právní úprava

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 15-16, s. 560-563

Autoři analyzují zákon č. 185/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru na odvětví cestovního ruchu, označovaný jako "Lex voucher". Přibližují motivaci zákonodárce k jeho přijetí, problematické aspekty možné retroaktivity a oprávnění pořadatelů cestovních zájezdů vydávat poukazy na zájezd namísto vrácení finančních prostředků spotřebiteli v souvislosti s nerealizovaným zájezdem během pandemie covid-19. Rovněž rozebírají právní úpravu aplikovatelnou pro zájezdy s termínem zahájení po 31.8.2020. V další části představují evropskou směrnici č. 2015/2302/EU o souborných a spojených cestovních službách, její transpozici do českého právního řádu, působnost směrnice i úpravu práva spotřebitele při zrušení zájezdu. Návně srovnávají českou a evropskou právní úpravu a diskutují problematické aspekty i střety těchto právních úprav. Formulují též možné důsledky nesprávné transpozice směrnice pro ČR. - Poznámky.

Kateřina Staňková, Anežka Selingerová

Rozhodnutí rozšířeného senátu v roce 2021

Právní rádce, Sv. 29, (2021) č. 9, s. 40-45

Autorky přinášejí přehled rozhodovací činnosti rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu za prvních pololetí r. 2021. Blíže se zaměřují na březnový rozsudek č. j. 6 As 18/219-39, který řeší, zda se žalobce může bránit ve správním soudnictví žalobou na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu proti faktické nečinnosti stavebního úřadu ve věci nepovolené stavby či terénní úpravy provedené jinou osobou, a pokud ano, za jakých podmínek. Přibližují také spor týkající se aplikace unijního práva na regulaci sázkových a jiných hazardních her na území obce (únorový rozsudek č. j. 5 As 177/216). Na závěr je přiložen přehled věcí, které byly předloženy do 30.6.2021 a dosud o nich nebylo rozšířeným senátem NSS rozhodnuto. - Poznámky.

Pavel Koukal

Soutěžní compliance a nový mezinárodní standard ISO 37301:2021

Antitrust, Sv. 2021, č. 2, s. 46-48

Bližší pohled na vývoj v oblasti standardizace a certifikace interních procesů řízení v praxi soutěžní compliance. Autor představuje novou normu ISO 37301:2021, která byla publikována v dubnu 2021

jako ISO standard pro Compliance management systémy (CMS). Uvádí hlavní výhody nového standardu ve srovnání s předchozím stavem a zdůrazňuje vytvoření kvalitativně nového základu nejen pro standardizaci interních procesů, ale současně i pro globálně respektovanou a uznávanou certifikaci. Vedle toho je v novém ISO standardu rozhodujícím způsobem posílena a zdůrazněna úloha a odpovědnost členů vrcholného vedení korporace za naplňování funkce compliance. Mezinárodní standard ISO 37301:2021 je výhradně zaměřen na již zavedený, dokumentovaný a fungující CMS, na tomto základě pak stanoví a specifikuje požadavky a pokyny pro zavádění, implementaci, hodnocení, udržování a zlepšování účinného CMS příslušné organizace. - Poznámky. -- Více k soutěžní compliance viz Antiturst č. 4/2020, s. 105-107.

Jaromír Fronc

Účinnost právních předpisů včera, dnes a zítra

Správní právo, Sv. 54, (2021) č. 5, Legislativní příl. III/2021, s. lviii-lxxvii

Datum nabytí účinnosti patří mezi podstatné náležitosti právního předpisu. Autor rekapituluje dosavadní vývoj institutu účinnosti, jehož obecná úprava v poslední době prošla několika změnami. Charakterizuje stav do r. 2019 a právní názor NSS, který řešil situaci retroaktivní působnosti novelizace právního předpisu a označil ji jako "absolutně neaplikovatelnou". Poté rozebírá situaci od r. 2019, kdy do úpravy určování účinnosti významně zasáhl zákon č. 277/2019 Sb., který novelizoval zákon o Sbirce zákonů a mezinárodních smluv č. 222/2016 Sb. s cílem zavést jednotná data účinnosti. Autor hodnotí dopad této novely i jejího přechodného ustanovení do pravidel určování účinnosti právního předpisu. Stručně také představuje možné legislativní strategie, které se od současné právní úpravy odvíjejí. - Poznámky.

Robert Pavlů, Martin Štípa

Větší vstřícnost soudů k náhradě ušlého zisku

Právní rádce, Sv. 29, (2021) č. 9, s. 32-34

Článek popisuje základní mantinely nastavené zákonem a judikaturou u náhrady ušlého zisku v ČR, předpoklady náhrady, limity odškodňování tzv. čisté ekonomické újmy (která má často podobu ušlého zisku) a vyčíslení ušlého zisku. V té souvislosti představuje nález Ústavního soudu ze dne 30.11.2020, sp. zn. I ÚS 922/18, který se týká odpovědnosti státu za škodu způsobenou malému podnikateli. ÚS odmítl formalistickou plošnou aplikaci kritérií pro stanovení výše ušlého zisku a dodal, že požadavky kladené soudy na prokázání ušlého zisku musí být přiměřené konkrétní činnosti konkrétního poškozeného. Autoři zdůrazňují, že při vyčíslení ušlého zisku mohou hrát značnou roli znalecké posudky. - Poznámky.

Vláda schválila věcný záměr zákona o vyvlastnění

Právní rozhledy, Sv. 29, (2021) č. 15-16, příl. Legislativa, s. i-ii

Informace o věcném záměru zákona o vyvlastnění, jehož cílem je zejména zrychlení procesu vyvlastnění, konkrétně zkrácením délky vyvlastňovacího řízení, snížením počtu a délky soudních řízení a urychlením zahajování staveb. Zákon má zvýšit právní jistotu v otázkách náhrady za vyvlastnění a rovněž motivaci k uzavírání dohod o získání práv. Mezi navrhované změny dále patří rozšíření předmětu vyvlastnění, přesun nákladů na druhé znalecké posudky z vyvlastnitelů na vyvlastňovací úřady a úprava příslušnosti vyvlastňovacího úřadu v závislosti na výsledku rekodifikace stavebního práva. Nový zákon by měl reflektovat změny a nové instituty, které přinesl stávající občanský zákoník, např. právo stavby jakožto věcné právo, a dále řešit otázky střetu vyvlastňovacího a exekučního řízení.

Martina Krásnická, Jan Mertl

Započtení pohledávky v cizí měně

Obchodněprávní revue [OR], Sv. 13, (2021) č. 3, s. 175-179

Střet pohledávek v různých měnách je v současném globalizovaném světě častým jevem a jejich započtení současná česká právní úprava na rozdíl od té předcházející neobsahuje. Může vzhledem k masivnímu využívání eura jako transakční měny v ČR absentující úprava započtení pohledávek v různých měnách působit problémy? Je započtení pohledávky v cizí měně relevantním způsobem zajištění mezi dvěma obchodními partnery a může tak jeden z nich učinit jednostranně v případě pro něj

nepríznivého vývoje kurzu? Bylo by vhodné z důvodu vyšší právní jistoty úpravu započtení pohledávek v různých měnách do občanského zákoníku zahrnout? Na tyto a další otázky hledají autoři v článku odpovědi. - Poznámky.

Účetnictví

Hansrudi Lenz

Anforderungen an Bestätigungen Dritter bei Treuhandverhältnissen im Rahmen der Konzernabschlussprüfung der Wirecard AG

Požadavky potvrzení od třetích osob u vztahu svěřenské správy při revizi koncernové účetní závěrky společnosti Wirecard AG

Der Betrieb, Jg. 74, (2021) Nr. 38, S. 2165-2171

Falšování účetní bilance u nedávného skandálu společnosti Wirecard AG a praktiky jako např. vykazování značně vysokého objemu neexistující hotovosti na svěřenských bankovních účtech, vedlo v auditní praxi k velmi kontroverzním debatám o tom, jak prověřit existenci zůstatků na těchto svěřenských účtech a jak přenastavit revizní postupy při auditu účetní závěrky. Autor tuto problematiku rozebírá právě s ohledem na zmíněný případ Wirecard a analyzuje dopady na auditorskou praxi. - Poznámky. -- Shrnutí na s. M8.

Dragomir Dimitrijevic, Biljana Jovkovic, Suncica Milutinovic

The scope and limitations of external audit in detecting frauds in company's operations

Rozsah a omezení vnějšího auditu při odhalování podvodů v činnosti podniku

Journal of financial crime, Vol. 28, (2021) No. 3, p. 632-646

Autoři v článku zkoumají schopnosti a omezení auditorů při odhalování účetních podvodů ve vybraných balkánských zemích (Srbsko, Chorvatsko, Makedonie, Bosna a Hercegovina). Bylo zjištěno, že v Srbsku se auditori častěji než v ostatních zemích setkávají s nadhodnocováním příjmů. Výzkumu se zúčastnilo 51 z 200 oslovených respondentů.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Účetnictví

Sv. 2021, č. 9

Nový pohled na oceňování a vykazování záloh poskytnutých v cizí měně (s. 2-9); Účetní zobrazení fúze bez znaleckého přecenění (s. 10-15); Specifika účetnictví stavebních podniků (s. 22-30); Koordinační výbor k časovému testu osvobození příjmů z prodeje movitostí, které byly ve společném jmění manželů (s. 31-39); Nová interpretace Národní účetní rady - I-46 účetní řešení uvolněného a vypořádacího podílu v s.r.o. a vypořádacího podílu v družstvu (s. 52).

Účetnictví v praxi

Sv. 25, (2021) č. 9

Nehmotný majetek v roce 2021 (s. 5-8); Informace GŘ, Koordinační výbory a judikatura v DPH za 1. pololetí 2021 (s. 9-12); Společenství vlastníků jednotek v daňových souvislostech (s. 19-24); Nájem movitých věcí - právně, účetně a daňově (s. 25-32); Promlčení přeplatku ve zdravotním pojištění (s. 33-34); Samoplátci a nárůst výše plateb (s. 35-36).

Veřejná správa

Lukáš Pruška, Šárka Kuncová

Důležité: kdy lze změnit cenu ve smlouvě o dílo?

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 9, (2021) č. 5 (září), s. 11-16

Zadavatelé veřejných zakázek jsou stále častěji konfrontováni s požadavky zhotovitelů stavebních prací na navyšování cen sjednaných ve smlouvě o dílo na stavební veřejné zakázky, a to zejména kvůli nárůstu cen materiálu a dalších vstupů na straně zhotovitelů. Článek zvažuje možnosti změny ceny ve smlouvě o dílo v rámci již zadaných VZ. Autoři pohlíží na změnu smlouvené ceny z pohledu

právních předpisů upravujících veřejné zadávání a rozebírají výjimku ze zákazu podstatné změny závazku v souladu s § 222 ZZVZ. Dovozejí, že obecně se ve smlouvě o dílo může cena změnit jen na základě dohody smluvních stran nebo vyžadují-li to mimořádné okolnosti, které strany nemohly předvídat, a dokončení díla je tak podstatně ztíženo (opět dohodou obou stran), případně může do ceny ve smlouvě o dílo za určitých okolností zasáhnout soud.

Michal Šašek

Hodnotící paradox v zadávacích řízeních jako důsledek možnosti využití předsunutého hodnocení nabídek

Správní právo, Sv. 54, (2021) č. 5, s. 277-283

Článek se zabývá jevem, který se označuje jako tzv. hodnotící paradox v zadávacích řízeních na veřejné zakázky. Vzniká jako důsledek kombinace využití předsunutého (předřazeného) hodnocení nabídek a multikriteriálního hodnocení nabídek s tzv. relativními hodnotícími kritérii. Autor přibližuje zákonnou úpravu předsunutého hodnocení nabídek dle ZZVZ (č. 134/2016 Sb.) a dle evropské zadávací směrnice (č. 2014/24/EU) a uvádí, že ho lze užít jak v případě otevřeného řízení, tak rovněž i u zjednodušeného podlimitního řízení. Dále popisuje případný postup zadavatele po vyloučení účastníka s nejhodnější nabídkou a tzv. hodnotící paradox. Autor zvažuje vhodné postupy zadavatele při výskytu hodnotícího paradoxu i pohled ÚOHS a odborné veřejnosti na daný problém. - Poznámky.

Tomáš Kruták

K prokazování kvalifikace členů holdingových společností

Veřejné zakázky v praxi, Sv. 9, (2021) č. 5 (září), s. 30-33

Autor se věnuje problematice možnosti prokazování kvalifikace v zadávacích řízeních prostřednictvím třetích osob. Uvádí, že aktuálně platný zákon o zadávání veřejných zakázek obsahuje jednotnou úpravu pro subdodavatele spolupracující s dodavatelem na čistě smluvním základě i pro jakékoliv jiné osoby. Z pohledu autora má nicméně význam rozlišovat mezi smluvním dodavatelem a osobou, která poskytla kvalifikaci v rámci koncernových vazeb, i když po formální stránce bude rozsah předkládaných dokumentů stejný. V článku jsou představena některá rozhodnutí ÚOHS týkající se prokazování kvalifikace subdodavatelem a závěry o prokazování kvalifikace prostřednictvím jiných členů koncernu podle ZVZ i dle aktuálně platného zákona č. 134/2016 Sb.

Zkrácené obsahy časopisů

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Veřejná správa

Sv. 32, (2021) č. 9

Volby 2021: nová pravidla, jak volit ze zahraničí nebo v době covidu (s. 4-6); Obecní úřady hrají v procesu voleb důležitou roli (s. 7-8); Český statistický úřad: Výsledky bychom mohli znát ve večerních hodinách v den ukončení hlasování (s. 9-10); Stavební zákon vyvolává pochybnosti (s. 13); Tomáš Jirovec: Na podstatě hlasování změna volebního systému nic nemění (s. 14-17); Nový stavební zákon: legislativní proces v Parlamentu České republiky (s. 18-19); Klára Dostálová: Nejvyšší stavební úřad bude v Ostravě, ale detašované pracoviště bude určitě i v Praze (s. 20-21); Sociální práce ve veřejné správě je náročná a kreativní profese (s. 22-23); MPSV podporuje vznik a rozvoj dětských skupin (s. 24-26); Občanské průkazy v novém: úřady od srpna vydávají průkazy s biometrickými údaji (s. 30); Uvolňování zaměstnanců k činnosti ve volebních komisích (s. 32-33); Aplikace Tečka zmodrala (s. 34-35); Collaborative Public Management: participace při správě věcí veřejných (2. část) (s. 36-37); Prodej obecních bytových jednotek (s. 38).

Veřejné finance. Rozpočet

Lauren Fedor

Democrats in crunch talks to save Biden's \$1.2tn infrastructure bill

Demokraté v jednáních na poslední chvíli zachraňují Bidenův 1,2 miliardový infrastrukturní program

Financial Times, Vol. 2021, No. 40823 (27.9.2021), p. 1

USA čeká hlasování o Bidenově návrhu na infrastrukturní balíček o objemu 1,2 miliardy dolarů. Demokratka Pramila Jaypal prosazuje navýšení rozpočtových možností až na 3,5 miliardy, nicméně bez dostatečné podpory. Hlasování probíhá pod tlakem nutnosti navýšení dluhového stropu, jinak USA hrozí další tzv. „shutdown“. -- Viz také komentář na s. 20.

Hoyong Jung and Bong Hwan Kim

Fiscal rules and income inequality : the case of OECD countries

Fiskální pravidla a příjmová nerovnost : případ zemí OECD

FinanzArchiv, Vol. 77, (2021) No. 2, p. 197-224

Autoři se zabývají vlivem fiskálních pravidel (úsporných opatření) na příjmové nerovnosti v zemích OECD v letech 1990-2015. Dle zjištění autorů fiskální pravidla prohlubují příjmové nerovnosti. Příčinou může být omezení diskrečních výdajů a posílení procykličnosti. Výsledky naznačují, že úsporná opatření, jejichž cílem je zachování zdravých veřejných financí, mohou být v rozporu s cílem snižování příjmové nerovnosti. - Poznámky.

Christine Peltier

China's public finances, a tangled web [elektronický zdroj]

Čínské veřejné finance, propojená síť

Conjoncture, No. 8 (2021), p. 13-20

Analýza čínských veřejných financí. Stav čínských veřejných financí se již několik let zhoršuje, přičemž hodnocení je (i přes již provedené reformy) komplikováno neprůhlednou strukturou a propojením subjektů veřejného sektoru. V příspěvku je rozebrán rozpočtový deficit před propuknutím pandemie a po jejím počátku, financování prostřednictvím dluhopisů a jsou analyzována související rizika, jako např. prohlubující se zadlužení státních podniků. - Poznámky. Plný text dostupný z: <https://economic-research.bnpparibas.com/Views/ConjoncturePublication.aspx?Lang=en-US>

Hannu Tanninen, Matti Tuomala, and Elina Tuominen

Income inequality, government's redistributive preferences, and the extent of redistribution

Příjmová nerovnost, vládní preference při přerozdělování a rozsah přerozdělování

FinanzArchiv, Vol. 77, (2021) No. 2, p. 172-196

Zatímco v období po druhé světové válce do 80. let minulého století příjmové nerovnosti ve společnosti klesaly, dnes znovu rostou. Autoři v článku zkoumají vztah mezi příjmovou nerovností u příjmů plynoucích z výrobních faktorů, tj. práce a kapitálu ("factor-income inequality") a preferencemi vlády při přerozdělování příjmů ve 14 vyspělých zemích. Potvrdil se pozitivní vztah mezi příjmovou nerovností a rozsahem redistribuce. K výzkumu byl použit tzv. Mirrleesův model. - Poznámky.

Rules of engagement

Pravidla utkání

The Economist, Vol. 440, (2021) No. 9264, p. 63

Spojeným státům opět hrozí bankrot, pokud nebude zrušen či zvýšen povolený limit na zadlužení (od 60. let minulého století byl tento limit upraven již téměř osmdesátkrát). Autor článku se v této souvislosti zamýšlí nad vhodností nastavení fiskálních pravidel, a to nejen v USA. Podobné limity jsou uměle stanoveny a volba konkrétních hodnot není dostatečně vysvětlena a odůvodněna. Řešením by mohlo být zohledňování nákladů na obsluhu dluhu, i to však může být problematické. V r. 2021 vyšlo několik nových studií, jejichž autoři (mj. i prestižní ekonomové jako J. Stiglitz či O. Blanchard) navrhuji zcela nová řešení, jako např. indexaci výdajů podle klíčových faktorů (očekávaná délka života) či vytvoření nezávislého orgánu, který by posuzoval rozpočtovou udržitelnost.

The Dull Man theory of history**Dějiny tvořené suchary**

The Economist, Vol. 440, (2021) No. 9263, p. 27

O vyjednávání mezi ministry financí členských států EU o reformě Paktu stability a růstu. Vznikly skupiny států, které požadují protichůdná řešení. Česko patří do skupiny osmi spíše menších států, které prosazují zachování přísných pravidel. Je možné, že dojde ke kompromisu - v článku se hovoří o tzv. "zeleném fiskálním paktu", který by umožnil členským státům bez omezení vydávat peníze na oblast ochrany životního prostředí. -- Viz také čas. Hrot č. 38/2021, s. 40-41.

Colby Smith

US risks running out of money by October 18, Yellen warns**Yellenová varuje, že 18. října mohou USA dojit peníze**

Financial Times, Vol. 2021, No. 40825 (29.9.2021), p. 1

Ministryně financí USA A. Yellenová upozorňuje na nebezpečí situace, kdy vládě dojdou peníze, pokud Kongres neodhlasuje zvýšení dluhového stropu do 18. října. Opožděná reakce může způsobit vážné škody na důvěře ze strany podnikatelů i spotřebitelů a ohrozit stabilitu dolaru, i v mezinárodním měřítku.

Zdravotnictví

Jan Mertl

Konstrukce a financování univerzální a volitelné části zdravotnických systémů

Fórum sociální politiky, Sv. 15, (2021) č. 4, s. 2-11

Autor osvětluje fungování zdravotnického systému s ohledem na jeho dvě základní složky: univerzální a volitelnou část. Vysvětluje, jakým způsobem jsou systémy konstruovány a financovány, přičemž vychází z empirických údajů členských zemí OECD. Upozorňuje na skutečnost, že v ČR stále není koncepčně vyřešena otázka standardní a nadstandardní péče, což podle autora vychází z nepochopení jednotlivých složek zdravotnického systému. Článek přináší srovnání zdravotnických výdajů v zemích OECD, stejně jako srovnání jednotlivých systémů: zatímco většina zemí využívá mix schémat, ve Švýcarsku, USA, Nizozemsku a Německu je využito povinného soukromého pojištění. Autor problematiku nahlíží různými teoretickými koncepty, mimo jiné skrze liberální a egalitární pojetí systému zdravotnictví a objasňuje základní schémata financování univerzální a volitelné části. - Poznámky.

Ostatní**Zkrácené obsahy časopisů**

Plné texty některých článků jsou zaměstnancům resortu financí dostupné v aplikaci Aktivní noviny

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 65, (2021) č. 38

Inflace poskočila, růst cen má pokračovat (s. 8); Globální logistická krize prodrazí Čechům Vánoce - téma čísla (s. 10-15); Nájemní smlouvy často nahrávají pronajímatelům, některé jdou proti zákonu (s. 26-31); Polistopadová bilance: politika pomohla byznysu třikrát, teď už na to ale nemá sílu - vztah mezi politikou a hospodářským růstem, porovnání za období 1993-2021 (s. 32-35); Američtí investoři zahájili invazi do Británie. Pomáhá jim i brexit: obří investiční fondy navyšují počet akvizic ve Velké Británii. Láka je nízké ceny (s. 38-39); Firmy jako Aukro budou muset hlásit příjmy svých prodejců: společnosti propojující na internetu prodejce a zákazníky budou mít nové informační povinnosti vůči finančním úřadům - oznamovací povinnost dle směrnice DAC 7 (s. 42-43).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 65, (2021) č. 39

Vlády zvyšují podpory kvůli cenám energií (s. 8); V zemědělství se téměř nedá prodělat, pole skupují investiční dravci - téma čísla o velkofarmách a zemědělské produkci v ČR (s. 10-17); České firmy se valí do USA. Za vyšší marží tam jdou přes vlastní pobočky a akvizice (s. 24-25); 30 let podnikání:

ČSSD spoléhala na zahraniční kapitál, pravice věřila domácím podnikatelům - předvolební seriál - podmínky pro podnikání v ČR (s. 28-31); Hromadné investování zažívá boom, pomáhá mu i omezená regulace (s. 34-35); Končí doba, kdy nemovitostní fondy dosahovaly dvouciferných výnosů (s. 38-39); Firmu už jde založit z domova, stačí na to hodina u počítače (s. 42-43).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 65, (2021) č. 40

Čína dala kryptoměny mimo zákon (s. 8); Velká ekonomická bilance Babišovy vlády. V čem uspěla a co pokazila - předvolební téma čísla (s. 10-15); Zájezdů se prodává o třetinu méně, lidé si ale dopřávají delší dovolené a lepší ubytování - rozhovor s J. Czernekem z Invia Group o cestovním ruchu po covidu (s. 28-31); Penzijní reforma: příliš velké sousto pro české politiky - předvolební seriál: penzijní systém v ČR (s. 32-35); Bytů bude více, pomůže nový stavební zákon (s. 36-37); Fondy rizikového kapitálu se utrhlly a investují jako o život: investice do startupových firem v raných fázích rozvoje se meziročně více než zdvojnásobily (s. 38-39); Cookies budou možné jen po aktivním souhlasu uživatele: sledování aktivity na webových stránkách bude pro jejich provozovatele obtížnější. Česko tím dohání standard vyspělých zemí (s. 42-43).

Ekonom : týdeník Hospodářských novin

Sv. 65, (2021) č. 41

Kauza Pandora Papers zasáhla i Babiše (s. 8) a související komentář na s. 6; Boháči dostali chuť na start-upy, investují do nich miliardy - téma čísla o investicích do začínajících firem v Česku (s. 10-17); Po koronavirové odmlce se do firem vrátili daňoví kontrolóři a přitvrzují - daňové kontroly (s. 24-27); Ekonomika klopýtá. Z pandemie ožívuje takřka nejpomaleji v Evropě - hospodářská situace v ČR (s. 32-35); Česká ekonomika nabírala dech už za habsburské monarchie: seriál dějiny ekonomiky - česká ekonomika za monarchie (s. 36-39); Drobné čínské zásilky půjdou k zákazníkům i z českých skladů: DPH zvedá cenu drobných zásilek z třetích zemí o pětinu. To může otevřít větší prostor pro e-shopy z Česka a Evropy (s. 42-43); Kdo v letošním roce získá Nobelovu cenu za ekonomii? (s. 50).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2021, č. 18

Daně v bitcoinu - Salvador a bitcoin (s. 9); Česko už potřebuje normální politiku - předvolební rozhovor s předsedou ODS Petrem Fialou (s. 12-19); Domy k nezaplacení: americké domácnosti využívají růst hodnoty svých nemovitostí k dalšímu zadlužování, experti varují před splasknutím realitní bubliny (s. 24-26); Británie našla náhradu pro 5G: vyloučení čínské korporace Huawei z britských telekomunikačních sítí má však stinné stránky (s. 28); Sít' sponzorů Borise Johnsona pod lupou: i když v osobních financích má britský premiér pořádný zmatek, finanční situace britské vládní strany se zlepšuje díky darům tajného spolku mocných mecenášů - ve spolupráci s Financial Times (s. 30-37); Investiční pobídky: blýská se na lepší časy (s. 50).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2021, č. 19

Hypoteční boom asi končí (s. 9); Malá německá revoluce: mělo to být dojemné loučení s Angelou Merkelovou a poklidná výměna stráží. Nedělní parlamentní volby ale mohou změnit Německo víc, než si kdokoli představoval (s. 12-16); Po Merkelové: jak jedna žena zformovala celou generaci - a Evropu: jak její dědictví hodnotí mladí Němci? - ve spolupráci s Financial Times (s. 18-24); Klimatické kladivo: ekologové připravují žaloby na automobilky a těžaře, chtějí k tomu využít nález německého ústavního soudu (s. 26-28); Revoluce proti revolucionářům: Kubou zmítají protesty proti režimu, vláda musela povolit soukromé podniky (s. 30-31); Firmy jsou s elektromobily opatrné: elektrické vozidlo má ve svém autoparku pouze desetina českých společností (s. 44); Daně a blížící se doba kontrolní (s. 48).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2021, č. 20

Schillerové se nelíbí politika ČNB (s. 9); Vzestupy a pády v době koronavirové: seznam nejbohatších Čechů a Slováků vede poprvé v historii žena - téma čísla o domácích miliardářích (s. 12-18); Bublina, nebo trend budoucnosti? Investoři sázejí biliony dolarů na takzvané udržitelné investování. Problémem je, že nálepku "udržitelné" si dnes na sebe lepí všichni - finanční trhy (s. 22-25); Čína je strategicky před USA: Říše středu postupně rozšiřuje svůj vliv a zájmy - geopolitika (s. 30-31); Návrat

dividend: výplaty podílů na zisku akcionářům ještě letos dosáhnou téměř předcovidové úrovně (s. 32); Majetkové daně přinesou miliardy - rozhovor s ministryní Janou Maláčovou (s. 34-41); Mozek v pandemii velí: rozmazlujte se! - ve spolupráci s Financial Times (s. 42-47); Solární elektrárny mají novou šanci: sněmovna v polovině září schválila senátní verzi návrhu zákona o podporovaných zdrojích energie, díky čemuž se fotovoltaika dočká podpory ve formě aukcí a zelených bonusů - příloha Energetika (s. ii-iii).

Euro : ekonomický týdeník

Sv. 2021, č. 21

Sazby vyletěly vzhůru - ČNB v boji s inflací překvapila zvednutím základní repo sazby o 0,75 procentního bodu (s. 9); Zničit parazita - téma čísla o českých parlamentních volbách 2021 (s. 12-21); Více žen v politice...ale stále málo: podíl žen nominovaných do nadcházejících voleb sice nepřesahuje třetinu, ale v čase se zvyšuje. V roce 1996 to byla pouhá pětina (s. 22-23); Ostrá soutěž o stavbu metra D (s. 28-32); Americký boj o povinnou včeličku: firemní očkování (s. 34-35); Jak funguje kult kryptoměn - jaký je ve skutečnosti svět těch nejpřesvědčenějších obhájců digitálních měn? - ve spolupráci s Financial Times (s. 38-43); Německo po volbách: vývoj trhů určí Zelení (s. 58).

Hospodářské noviny

Sv. 65, (2021) č. 178 (14.9.2021)

Inflace a nedostatek lidí: největší nepřítelé oživení ekonomiky - srpnová inflace v ČR ve výši 4,1 % (s. 1) a související komentář na s. 14; Vláda přidala hygienikům. ČSSD teď prosazuje navýšení platů u všech státních zaměstnanců - zvyšování platů (s. 3); Zakázky na děla a raketové systémy dotáhnou, obrněnce ale nechám na nové vládě - rozhovor s ministrem obrany L. Metnarem o nákupech vojenské techniky (s. 4-5); Evropě kvůli vyšším cenám elektřiny hrozí antizelené tornádo (s. 15); Prodeje elektrických aut v Evropě rychle rostou, Česko zatím zaostává - speciální příloha o elektromobilitě (s. 1).

Hospodářské noviny

Sv. 65, (2021) č. 179 (15.9.2021)

Léčba státních financí bude bolet, říkají strany před volbami (s. 2) a Sliby stran, jak po volbách zkrotit rekordní schodek (s. 2); Příštího ministra průmyslu zavalí práce na předsednictví EU, jeden člověk ji nezvládne (s. 8); Hypotéky jdou na dračku. Do konce roku mohou dosáhnout hranice 400 miliard korun (s. 10); Gigafactory může přinést české ekonomice 186 miliard - výroba baterií (s. 11); Za vysokou inflaci je uvolněná politika vlád a centrálních bank - komentář (s. 11); Inflace není legrace a ČNB na současný trend musí reagovat (s. 15).

Hospodářské noviny

Sv. 65, (2021) č. 180 (16.9.2021)

Piráta zkomplikoval snahu starostů, aby je minula majetková přiznání - majetek politiků a projednávání novela zákona o střetu zájmů (s. 1); Biden a demokraté navrhuji vyšší daně pro korporace a nejbohatší Američany (s. 8); Teplárny čeká změna desetiletí. Uhlí už není sexy a nové kotle vyjdou na stovky miliard - modernizace teplárenství (s. 11); Sázky na navyšování úroků sílí - názor analytika (s. 13); Slovníček udržitelných pojmů: co je CSR, ESG nebo greenwashing (s. 16).

Hospodářské noviny

Sv. 65, (2021) č. 181 (17.9.2021)

Zdražení energií je brutální, stěžují si firmy. Výrazně si připlatí i domácnosti - rekordní ceny elektřiny se postupně přelévají do ekonomiky. Je to jeden z hlavních důvodů, proč letos Česko zažívá nejvyšší inflaci od roku 2008 (s. 1); Hazardní firmy budou sledovat hráče. Software upozorní na rizikové chování a nabídne pomoc (s. 4); Už žádné miliardy pro velké investory? Strany chtějí pokračovat v osekávání pobídek i dotací - volby 2021 (s. 5); Soud napravil chybu v zákonech. Odškodnění za následky povinného očkování lze vymáhat (s. 16); Motivace i tresty. Nový stavební zákon bude přísnější (s. 16); ČNB dupne na brzdu jako nikdy od roku 1997 - komentář ke zvýšení základní sazby o půl procentního bodu (s. 18).

Hospodářské noviny

Sv. 65, (2021) č. 184 (22.9.2021)

Z favoritů voleb chce EET jen ANO. Ve hře bude zrušení či dobrovolnost (s. 1) a související komentář na s. 16; Jak chce vláda zabránit Babišově střetu zájmů? Do Bruselu míří narychlo sepsaný dopis, který to má objasnit - evropské dotace (s. 5); Dánsko s Kostarikou chtějí ukončit světovou těžbu ropy -

iniciativa BOGA a zamezení globálnímu oteplování (s. 9); Na drahé energie si musíme zvykat, říká expert. Může za to cena povolenek i Rusko (s. 10); Akciové trhy straší kolaps čínské firmy, která dluží skoro třikrát více než celé Česko - kauza Evergrande (s. 12); Jak chutná současná inflace - komentář (s. 12); Realitním fondům končí doba dvojciferných výnosů - včetně přehledu nejvýkonnějších realitních fondů v ČR (s. 14-15).

Hospodářské noviny

Sv. 65, (2021) č. 187 (27.9.2021)

Německé drama. Uspěli sociální demokraté, vládnout může i CDU/CSU – volby v Německu (s. 1); Pět úkolů pro nástupce Merkelové. Německo bude mít práci nejen s klimatem (s. 3) a související komentář na s. 12; Banky zaplaví trh dluhopisy za desítky miliard. Důvodem jsou požadavky na kapitál (s. 7); Čínský kolos Evergrande investorům nevyplatil miliardy (s. 7); Dvojí metr centrálních bank. Kdo bude mít nakonec pravdu? - aktuální měnová politika (s. 13).

Hrot

Sv. 2021, č. 37

Mistr Košík a pan Křup jedou do Mnichova: Jakub Havrlant a Tomáš Čupr se se svými e-shopy vydali dobýt Německo. Převrací tak letité pořádky na česko-německém potravinovém trhu - téma čísla (s. 6-15); Když voliče lapají, absurdity slibují - předvolební programy politiků jsou plné bizarních slibů. Mají jedno společné: většinou zůstanou jen na papíře stranických volebních novin (s. 28-29); Politikou rozdělená Morava - volby 2021 (s. 30-31); ČMZRB se mění na Národní rozvojovou banku: kromě podpory podnikatelů sehraje bankovní ústav klíčovou roli v rozvoji české infrastruktury (s. 37); Skutečná lekce z 11. září: od teroristických útoků v USA uplynulo 20 let. Nezájmem o svět riskuje Amerika snad ještě víc než přehnaným sebevědomím - ve spolupráci s The Economist (s. 38-39); Krize versus vize: Angela Merkelová neměla čas na ideály, když bylo třeba vyřešit naléhavý problém. A to bylo skoro pořád - esej (s. 44-46).

Hrot

Sv. 2021, č. 38

Přátelé před branami: chválit migraci před volbami je politická sebevražda. Ve skutečnosti ale ekonomičtí migranti hospodářství prospívají a průmysl nebo stavebnictví se bez nich neobejdou - téma čísla (s. 6-11); Kdo vyhraje volby? Rozhodne ekonomika a kompetence premiérských kandidátů - rozhovor s M. Buchtíkem a J. Horákem (s. 20-24); Nevratné lahve: zálohování PET lahví je jen věc sympatií. Ekonomicky jde o velmi spornou záležitost (s. 26-28); Nudimírova teorie evropských dějin: ve sporu o fiskální politiku Evropské unie jde o mnohem víc než jen o čísla - ve spolupráci s The Economist (s. 40-41); Kráva na nočníku: nauč tele chodit na záchod, zachrániš planetu, věří němečtí vědci - ve spolupráci s the Economist (s. 42).

Hrot

Sv. 2021, č. 39

Do trojky zodpovědně: hazardní trh v Česku už prakticky ovládají jen tři firmy a jejich byznys roste i v covidu. Stejně firmy se teď chtějí samy regulovat, aby vyrazily státu hůl z ruky - téma čísla o regulaci hazardu v ČR (s. 6-11); Je draho. Stavby stojí (s. 12); Evergrande nesplácí (s. 15); Vlastní byt je luxus, nájmy jsou budoucnost: trh s nájemním bydlením v Česku přitáhl pozornost developerů i velkých mezinárodních investorů - nedosažitelné bydlení (s. 24-27); Skupina NRB umožňuje financovat infrastrukturu se zapojením soukromých zdrojů (s. 33); Když na tobě tak závisím: česká státní kasa se jen obtížně obejde bez příjmů ze "špinavého byznysu". Ale třeba Norové jsou na tom velmi podobně - makropohled M. Zámečnicka (s. 36-37); Delta a spol. proti globalizaci: dodavatelské řetězce platí za maximální efektivitu klesající stabilitou: když přijde náraz o realitu, je zle - globální obchod (s. 40-41); Tvrdá australská realita a marný francouzský pláč - strategické důsledky smlouvy AUKUS budou rozsáhlé a trvalé - ve spolupráci s The Economist (s. 44-45); Banky v Česku: zdravé a solidně vydělávající - příloha bankovníctví a finance (s. 49-50).

Hrot

Sv. 2021, č. 40

Volby o tom, o čem se nemluví: zbavit se Babiše Česko potřebuje, ale co potom. Skoro to vypadá, jako by opozice žila někde na Marsu - téma čísla o parlamentních volbách a budoucí nápravě ekonomických škod (s. 6-10); Hledání českého konsenzu: nová vláda bude muset zvedat daně, jen

úspory a škrty ve státní správě nebudou stačit. Najít shodu může pomoci OECD (s. 11-12); ČNB umí překvapit - zvýšení základní úrokové sazby (s. 17); Proč v Berlíně vyvlastňují byty? - komentář M. Zámečníka (s. 18); Biblický krach za miliardy: startuje hlavní dějství největší insolvence v novodobé historii Česka. Šéfové skupiny Arca přesvědčují věřitele o svém plánu reorganizace (s. 24-27); Pestrá německá budoucnost (s. 28-29); Kam s tím panelem: na výstavbu solárů míří bezprecedentní balík peněz (s. 32-34); Recept na inflaci? Investice (s. 39); Rozložený Tálibán: ideologické spory a nudící se válečníci ohrožují stabilitu tálibánské vlády v Afghánistánu - ve spolupráci s The Economist (s. 42-44); Nejlinější vláda ze všech - tvorba a prosazování zákonů v ČR (s. 46-48); Osloví někoho účet dlouhodobých investic? (s. 50).

Účetnictví nevýdělečných organizací a obcí

Sv. 2021, č. 3

Akruální báze (s. 2-3); Ekonomická činnost, předmět daně a nakládání s majetkem u vybraných neziskových subjektů pohledem zákona o DPH (s. 4-14); Veřejný zájem v daňovém řízení (s. 15-17); Svěření majetku k hospodaření příspěvkové organizaci (s. 18-25); K některým opakovaným otázkám souvisejícím s inventarizací majetku a závazků (s. 26-32); Vskutku "hamletovská otázka" - jednoduché nebo hotovostní účetnictví (s. 33-34).

Unes - účetnictví neziskového sektoru

Sv. 19, (2021) č. 9

Formy spolupráce obcí (s. 3-6); Složitější téma k oblasti FKSP - dokončení (s. 7-10); Kalendářní měsíc ve zdravotním pojištění (s. 16-18); Účtování o transferech aneb prověřte si své znalosti - 3. část: účtování o průtokových transferech (s. 19-20); Zvláštnosti účtování v SVJ - 4. část: zálohy na správu, nevyčerpané a přečerpané zálohy (s. 21-25); Zákaz výpovědi v pracovním právu z pohledu zdravotního pojištění (s. 26-28); Legislativní novinky s komentářem: příspěvek v době částečné práce - zákon č. 248/2021 Sb. (s. 30-31).

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Vnější vztahy a komunikace
Oddělení Informační podpora a knihovna

Přehled nových knih

Přehled nových knih

Daně.....	41
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	41
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	42
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	42
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	43
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	43
Právo.....	43
Statistika. Demografie. Sociologie.....	46
Účetnictví	46
Ostatní	46

Daně

29843

Peter Rakovský

Daňový podvod a zneužití práva v oblasti daní : právní následky

v Bratislave : C.H. Beck, 2021, xv, 190 stran

Publikace představuje autorův pohled na zásadní povinnosti daňových subjektů, podmínky vyvozování odpovědnosti, jakož i různé druhy soukromoprávních a veřejnoprávních následků s důrazem na zneužití práva v oblasti daní a na daňové podvodné jednání. Autor se zaměřil na výklad rozhodnutí Soudního dvora EU a jiných nadstátních a národních soudních autorit. Obsah publikace představuje zejména pohled daňový, ale také pohled na relevantní ustanovení obchodního a trestního práva, která mají na daňové normy nezanedbatelný vliv. Jednotlivé kapitoly se zaměřují na uplatnění práva na odpočet DPH a důkazné břemeno v daňovém řízení z pohledu teorie a soudních rozhodnutí, neuskutečněné dodávky v oblasti DPH, povinnosti členů orgánů obchodní společnosti a družstva a právní následky jejich porušení, zneužití práva v daňové oblasti a daňový podvod. - První vydání - ISBN: 978-80-8232-000-1 (brožováno)

29839

Ondřej Lichnovský, Roman Ondříšek, Petra Nováková, Eva Kostolanská, Tomáš Rozehnal

Daňový řád : komentář

V Praze : C.H. Beck, 2021, xx, 1062 stran

Komentované znění zák. č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů. Zákon upravuje postup správců daní, práva a povinnosti daňových subjektů a třetích osob, které vznikají při správě daní. Toto aktualizované vydání zohledňuje vývoj legislativy především po rozsáhlé novele měnící daňový řád s účinností od 1.1.2021. Komentář je doplněn odkazy na judikaturu, související ustanovení a předpisy. - 4. vydání - ISBN: 978-80-7400-838-2 (vázáno)

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

29837

Daňová judikatura :přelomové rozsudky Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu ovlivňující daňovou praxi. Díl I.+II.

Bratislava : DonauMedia, 2021, 108 stran

V prvním dílu jsou soustředěny judikáty z let 2017 až 2019, které mají vazbu na rozhodnutí Soudního dvora EU nebo zásadním způsobem ovlivnily rozhodovací praxi tuzemské daňové správy nebo přímo vyvolaly výklad a změnu daňové legislativy. Ve druhém dílu jsou soustředěny judikáty z let 2017 až 2021, které poukazují na poslední směry vývoje rozhodovací praxe tuzemské daňové správy a soudů. - 1. vydání - ISBN: 978-80-8183-129-4 (brožováno)

29841

Luboš Mazanec

Delisting : proces ukončení veřejné obchodovatelnosti účastnických cenných papírů

Praha : Wolters Kluwer, 2021, xxiv, 271 stran

Komplexní pohled na delisting, tj. transakce ukončení veřejného obchodování s akciemi či obdobnými cennými papíry. Kromě detailní analýzy obsahu relevantních (nejen) tuzemských právních předpisů (především zákona o podnikání na kapitálovém trhu, zákona o obchodních korporacích, směrnice MiFID II) je publikace doplněna i o část komparativní, zaměřenou na analýzu obsahu právních předpisů a judikatury i dobré praxe ve vybraných zahraničních jurisdikcích. Práce zpracovává téma významu a vývoje obchodování na burzách, analyzuje delisting, jeho typologie a legislativní vymezení (stejně jako legislativní vymezení souvisejících klíčových pojmů typu účastnický cenný papír, organizované veřejné trhy, veřejný návrh na koupi nebo směnu cenných papírů, nabídka převzetí, squeeze-out atd.) a předkládá reflexi stávající unijní i české právní úpravy. Znění právních předpisů je účinné ke dni 30. 11. 2020. - Vydání první - ISBN: 978-80-7598-746-4 (brožováno)

29835

Petr Syrový, Tomáš Tyl

Osobní finance : řízení financí pro každého

Praha : Grada, 2021, 244 stran : ilustrace

Strategie v řízení vlastních financí. Finanční plánování. Zajištění rizik. Co pojistit a jak zvolit správnou pojistku. Efektivní investování - postup při investování, investiční strategie. Investiční produkty, jejich výběr a stručné hodnocení. Úvěry a jejich ceny. Výklad je doplněn názornými tabulkami, příklady a výpočty. V tomto 4. vydání autoři hodnotí i doporučení postupů uvedených v předchozích vydáních publikace (v roce 2011, 2014, 2020) a posuzují, jak by si investice stály i v turbulentním koronavirovém roce 2020. - 4. aktualizované vydání - ISBN: 978-80-271-3123-5 (brožováno)

29845

Paola Subacchi

The cost of free money : how unfettered capital threatens our economic future**Náklady na peníze zdarma : jak neomezený kapitál ohrožuje naši ekonomickou budoucnost**

New Haven and London : Yale University Press, 2020, xiv, 299 stran

Autorka v knize popisuje, jak nekontrolovaná kapitálová mobilita poškozují mezinárodní spolupráci, polarizuje ekonomické prostředí a nakonec přetváří globální pořádek. Zaměřuje se na tři napětí: napětí mezi dominancí dolaru a stále více multipolárními světovými ekonomikami, mezi volnými kapitálovými toky a finanční stabilitou a mezi USA a Čínou. Subacchi zdůrazňuje, že neexistují žádné snadné způsoby, jak toto napětí zmírnit. Tato kniha kombinuje historii, analýzu a předpověď a nahlíží na problémy, kterým mezinárodní ekonomický řád čelí. - Poznámky. - ISBN: 978-0-300-24404-5 (vázáno)

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

E-9634

30 let Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže**30 years of the Office for the Protection of Competition**

Brno: Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, 2021, 106 stran : barevné fotografie, ilustrace

Ohlédnutí za třicetiletou působností Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS). Úvodní komentáře aktuálních představitelů úřadu doplňují medailony bývalých předsedů ÚOHS. V nich jsou zmapovány počátky soutěžního práva a soutěžního úřadu v ČR, vývoj legislativy a rozhodovací praxe v jednotlivých oblastech působnosti (tzn. hospodářská soutěž, veřejné zakázky, monitorink a poradenství týkající se veřejné podpory a dohled v oblastech významné tržní síly v ČR) a další významné události úřadu. Text doplňuje časová osa a závěrečný článek o legislativním vývoji ve sledované oblasti. - Dvojjazyčný text. - (brožováno)

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

29836

Hana Doležalová

Fair Trade : výzva pro všechny

Praha : Grada 2021, 172 stran : barevné ilustrace, mapy

Obchodní systém fair trade se snaží zlepšit postavení producentů v zemích tzv. globálního Jihu a zajistit jim důstojné životní podmínky. Publikace přináší přehled hlavních témat "férového" obchodování včetně podrobných dat. Představuje dva hlavní mezinárodní fairtradové systémy spravované organizacemi Fairtrade International a WFTO. Obsahem jednotlivých kapitol jsou obecná charakteristika fair tradu, historie, systémy, standardy a certifikace fair tradu a údaje o produkci a prodeji. Autorka přibližuje svět fair tradu na příkladech vybraných komodit (kakaové boby a banány) a jednotlivých produkčních regionů (Latinská Amerika, Afrika a Asie). Text prolínají příklady pozitivního dopadu fair tradu na život žen a dětí. Závěr je věnován strategii rozvoje z pohledu mezinárodních organizací. - První vydání - ISBN: 978-80-271-1220-3 (brožováno)

Pojišťovnictví. Sociální péče

29834

Kateřina Šámalová, Petr Vojtíšek (eds.)

Sociální správa : organizace a řízení sociálních systémů

Praha : Građa, 2021, 456 stran

Učebnice určená jak studentům sociálních, právních a příbuzných oborů, tak profesionálům v oblasti sociální práce, sociální správy a státní správy. Je rozdělena do dvou vzájemně provázaných částí. V první části publikace představuje obecnou teorii sociální správy, vysvětluje základní pojmy, nastiňuje genezi současných modelů řízení sociálních systémů, seznamuje s principy řízení v sociální správě a s dalšími klíčovými koncepty. Druhá část se zabývá výkladem specifických způsobů organizace a řízení jednotlivých segmentů sociální správy (financování, management a leadership, kontrolní činnosti, správní řízení jako nástroj sociální správy, soukromoprávní pojištění zdraví, nemocenské pojištění, důchodový systém, správa zaměstnanosti, státní sociální podpora, soustavy podporující sociální začlenění, sociální služby aj.). - Vydání 1. - ISBN: 978-80-271-2195-3 (brožováno)

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

29842

Karolina Spozdilová

Převod nemovitostí od začátku do konce - průvodce (nejen) pro realitní makléře

Praha : Wolters Kluwer, 2021, viii, 102 stran

Publikace reaguje na platný a účinný zákon o realitním zprostředkování, který reguluje práci realitních makléřů i v oblasti informování zákazníků o právním stavu těch nemovitostí, které makléři nabízejí či vyhledávají. Také poskytuje informace prodávajícím nebo kupujícím, protože základní povědomí o právním stavu převáděné či kupované nemovité věci posiluje jejich postavení v obchodu a předchází rizikům vztahujícím se k následnému uplatňování vad spojených s nemovitou věcí. Dělení publikace do dalších kapitol odpovídá procesu realitního obchodu, tzn. od získání a "zasmluvnění" klienta přes získání informací o nabízené nemovitosti až po uzavření samotné převodní smlouvy. Závěrečná kapitola se věnuje regulaci placení a trestním aspektům podle zák. č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. - Vydání první - ISBN: 978-80-7598-728-0 (brožováno)

Právo

29819

editors Alexander J. Bělohávek, Naděžda Rozehnalová

Czech (& Central European) yearbook of arbitration. Volume XI (2021), (Best) practices in arbitration Česká (& středoevropská) ročenka rozhodčího řízení. Díl XI (2021), (Nejlepší) postupy v arbitráži

Hague : Lex Lata, 2021, xii, 215 stran

Ročenka sdružuje odborné články, knižní recenze a zajímavé odkazy zaměřené na mezinárodní právo veřejné, mezinárodní právo soukromé, právo EU, politologii a ústavní právo s nadnárodním přesahem. Tato publikace je věnována nejlepším postupům v arbitráži. Obsahuje tyto články: Negativní důsledky neposkytnutí součinnosti v rozhodčím řízení ICSID - praktický přístup; Rozhodčí řízení, Zásady UNIDROIT a Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží; On-line jednání - budoucnost rozhodčího řízení; Mezinárodní obchodní arbitráž - vliv sídla rozhodčího řízení na řízení vedené u rozhodčího soudu; Omezení občanskoprávní odpovědnosti rozhodce či absence takového omezení; Investice v rámci Nové Hedvábné stezky v zemích Střední Asie jako příležitost pro větší využití regionálních rozhodčích institucí; Právní problémy v praxi elektronického rozhodčího řízení; Rozsudky odvolacího soudu - případ Polska; Osvědčené postupy u mezinárodního rozhodčího soudu BelCCI – Bělorusko; Aktuální rozhodnutí nejvyšších soudních orgánů ve Slovenské republice týkající se způsobu formulace rozhodčí doložky a jejího soudního přezkumu. - Poznámky. - ISBN: 978-90-829824-5-9 (vázáno)

29820

editors Alexander J. Bělohávek, Naděžda Rozehnalová

Czech yearbook of international law. Volume XII (2021), Immunities and privileges**Česká ročenka mezinárodního práva. Díl XII (2021), Imunity a výsady**

Hague : Lex Lata, 2021, xv, 299 stran :

Ročenka sdružuje odborné články, knižní recenze a zajímavé odkazy zaměřené na mezinárodní právo veřejné, mezinárodní právo soukromé, právo EU, politologii a ústavní právo s nadnárodním přesahem. Tato publikace se věnuje imunitám a výsadám. Obsahuje tyto články: Imunity mezi minulostí a současností. Trajektorie imunit; Dopady pandemie na výkon mezinárodní veřejnoprávní smlouvy; Odpovědnost za kybernetické útoky zaměřené na kosmické objekty; Parlamentní imunita v Evropské unii z pohledu katalánského hnutí za nezávislost; Funkční imunita státních představitelů vůči cizí pravomoci v trestních věcech; Postavení výjimky terorismu v rámci institutu imunity státu; Postup policejní kontroly členů diplomatického sboru; Prohlášení Norska učiněné roku 2006 při ratifikaci Úmluvy Organizace spojených národů o soudních imunitách států a jejich majetku z roku 2004; Imunity a výsady v praxi aneb rozprava o tom, jak je (ne)aplikovat v praxi; Režim parlamentní imunity s důrazem na vznik normativního rámce; Tatneft v. Ukrajina: svrchovaná imunita a výkon rozhodčích nálezů v mezinárodních sporech z investic. - Poznámky. - ISBN: 978-90-829824-4-2 (vázáno)

29844

Michaela Dražková

Opatření AML v dohledu nad kapitálovým trhem

V Praze : C.H. Beck, 2021, xiii, 130 stran

Publikace se zabývá právním institutem opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (AML opatření) včetně jejich mezinárodní dimenze. Vzhledem k tomu, že regulační funkce finančního trhu byla významně integrována do dohledu nad finančním trhem a stala se do jisté míry preventivním – primárním dohledem, kniha akcentuje roli opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu jako integrální součásti obezřetnostních pravidel v oblasti dohledu nad finančním trhem. První kapitola představuje východiska AML opatření a dohledu, důvody pro právní regulaci, základní vymezení AML a AML opatření. Podstata regulace AML a výkonu dohledu na mezinárodní a evropské úrovni ve formě soft law (Finanční akční výbor FAFT) i hard law je obsahem druhé kapitoly. Následuje koncepce dohledu nad AML opatřeními v ČR (právní základ, institucionální zajištění dohledu - FAÚ). - Vydání první - ISBN: 978-80-7400-837-5 (brožováno)

29838

Tomáš Grygar

Specifika řízení o přestupku právnické osoby

V Praze : C.H. Beck, 2020, xii, 156 stran

Problematika řízení o přestupku právnické osoby, a to zejména z pohledu jeho specifík oproti řízení o přestupku osoby fyzické. V roce 2017 nabyl účinnosti nový zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, který upravuje i správněprávní (přestupkovou) odpovědnost právnických osob. Těžiště monografie spočívá v podrobné analýze jednotlivých, zejména procesních institutů, které jsou pro řízení o přestupku právnické osoby zcela specifické (např. zajišťovací institut zákazu zániku, zrušení a přeměny obviněné právnické osoby), nebo jsou aplikovány do určité míry odlišně od řízení o přestupku fyzických osob. Pozornost je věnována zejména procesnímu jednání (úkonům) právnických osob v řízení o přestupku, specifickým dokazování, otázce procesního nástupnictví při přechodu odpovědnosti za přestupek na právního nástupce právnické osoby nebo konkurenci řízení o přestupku právnické osoby s trestním řízením proti právnické osobě pohledem zásady "ne bis in idem". Po důkladné analýze současné právní úpravy přichází monografie s konkrétními návrhy "de lege ferenda". - Vydání první - Přehled souvisejících právních předpisů. - ISBN: 978-80-7400-783-5 (brožováno)

29849

editor John A Trenor

The guide to damages in international arbitration**Průvodce škodami v mezinárodní arbitráži**

London : Law Business Research, ©2020, vii, 503 stran : tabulky, grafy

Kniha je koncipována jako učebnice imaginárního hloubkového kurzu náhrady škody. Pokrývá problémy a škody ze všech stran - právních i ekonomických, včetně jednoduchého vysvětlení všech příslušných ekonomických modelů. Čtvrté vydání posouvá praktický formát ještě dále, přidává vizuály a zpracované příklady pro lepší pochopení problematiky. Toto vydání také obsahuje kapitolu o problémech s náhradami škod ve světle pandemie covid-19. - Fourth edition - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-1-83862-212-1 (vázáno)

29848

editors John V H Pierce and Pierre-Yves Gunter

The guide to IP arbitration**Průvodce po arbitráži duševního vlastnictví**

London : Law Business Research, ©2020, vi, 243 stran

Až donedávna velcí majitelé duševního vlastnictví váhali s mezinárodní arbitráží - bylo to příliš složité (bez možnosti odvolání atd.). Nyní mnozí mění názor. Tato kniha stanoví, jak lze arbitráž přizpůsobit tak, aby vyhovovala jejich potřebám a bourá některé mýty o jejím používání. Dělí se na pět částí, které zrcadlí životní cyklus sporů. - First edition - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-1-83862-254-1 (vázáno)

29847

editors Jason Fry and Louis-Alexis Bret

The guide to mining arbitrations**Průvodce po arbitrážích v těžebním průmyslu**

London : Law Business Research, ©2021, vi, 237 stran :

Těžba je na vzestupu - a s ní i spory, které se jí týkají. Průvodce po arbitrážích v těžebním průmyslu na tuto problematiku reaguje. Nabízí praktické know-how ve třech částech: rizika a problémy, kterým těžební společnosti čelí; podstatné zásady práce a regionální rozdíly, které je třeba vzít v úvahu. - Second edition - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-1-83862-578-8 (vázáno)

Úplné znění zákonů (ÚZ)

29730/1436

Občanský soudní řád. Zvláštní řízení soudní. Rozhodčí řízení : soudní poplatky, mediace, kompetenční spory : redakční uzávěrka 14.6.2021

29730/1434

Občanský zákoník : změny občanského zákoníku od 1.7.2021 : redakční uzávěrka 1.6.2021

29730/1439

Pracovněprávní předpisy. Zaměstnanost : novelizovaný zákon o zaměstnanosti - kurzarbeit : redakční uzávěrka 1.7.2021

29730/1437

Trestní předpisy : změny TZ a TŘ od 1.7.2021 : redakční uzávěrka 21.6.2021

29730/1438

Ústava ČR. Listina základních práv a svobod : změny zákona o volbách do Parlamentu ČR : redakční uzávěrka 1.7.2021

29730/1433

Zemědělství, vinařství, lesnictví, myslivost, rybářství, ochrana zvířat : redakční uzávěrka 26.4.2021

29730/1435

Živnostenské podnikání : předpisy regulující podnikání : redakční uzávěrka 1.7.2021

Statistika. Demografie. Sociologie

29821

Charles Goodhart, Manoj Pradhan

The great demographic reversal : ageing societies, waning inequality, and an inflation revival
Velký demografický zvrat : stárnoucí společnosti, ubývajících nerovnost a oživení inflace

Cham : Palgrave Macmillan, 2020, xx, 260 stran : tabulky, grafy

Tato kniha ukazuje, jak jsou demografické trendy ve stavu prudkého zvratu současně s ústupem od globalizace. Lze očekávat, že stárnutí obyvatelstva zvýší inflaci a úrokové sazby, což přinese řadu problémů pro předlužené světové hospodářství, ale očekává se také zvýšení podílu práce, takže nerovnost klesá. Autoři se ve své knize, která pokrývá mnoho sociálních a politických faktorů, jakož i těch, které jsou čistě makroekonomické, zabývají mimo jiné tématy, jako je stárnutí, demence, nerovnost, populismus, odchod do důchodu a dluhové financování. - Poznámky. - ISBN: 978-3-030-42656-9 (vázáno)

Účetnictví

29846

Kees Camfferman and Stephen A. Zeff

Aiming for global accounting standards : The International Accounting Standards Board, 2001-2011
Zaměřeno na globální účetní standardy : Rada pro mezinárodní účetní standardy, 2001-2011

New York : Oxford University Press, 2015, xxv, 662 stran : tabulky, obrázky

Kniha sleduje historii Rady pro mezinárodní účetní standardy (IASB) od jejího založení jako nástupce Výboru pro mezinárodní účetní standardy (IASC) a pojednává o jejím fungování, změně členství a vedení, vývoji standardů a jejich přijetí v jurisdikcích po celém světě. Kniha věnuje zvláštní pozornost vztahům IASB s Evropskou unií, Spojenými státy a Japonskem a také dopadu finanční krize na práci IASB. - Poznámky, přílohy. - ISBN: 978-0-19-964631-9 (vázáno)

Ostatní

29850

Craig Unger

American kompromat : how the KGB cultivated Donald Trump, and related tales of sex, greed, power, and treachery

Americký kompromat : jak si KGB pěstovala Donalda Trumpa a související historky o sexu, chamtivosti, moci a zradě

Melbourne, London : Scribe, 2021, 345 stran : 16 nečíslovaných stran fotografií

Kniha přináší příběh o špinavých tajemstvích nejmočnějších lidí na světě - včetně Donalda Trumpa. Je založena na exkluzivních rozhovorech s desítkami zdrojů na vysoké úrovni: zpravodajskými důstojníky CIA, FBI a KGB, tisících stránkách vyšetřování FBI, policejních vyšetřování a zpravodajských článkách v angličtině, ruštině a ukrajinštině. Kniha ukazuje, že od Trumpa po Jeffreyho Epsteinu byl kompromat (kompromitující materiály) používán v operacích mnohem zlověstnějších, než si veřejnost dokázala vůbec představit. Kniha se též zabývá tím, co může být jedinou nejdůležitější a nezodpovězenou otázkou celé Trumpovy éry: Je Donald Trump ruským přísluhovačem? Autor knihy tvrdí, že ano, a podporuje tento závěr podrobným vyprávěním o tom, jak KGB údajně poprvé „spatřila“ Trumpa jako potenciální významnou položku, jak ho pěstovala, uspořádala jeho první cestu do Moskvy a napumpovala ho tématy k diskusi, která byla zveřejněna ve třech nejprestižnějších amerických novinách. - Poznámky. - ISBN: 978-1-913348-94-6 (brožováno)

Odbor Vnější vztahy a komunikace Oddělení Informační podpora a knihovna

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý a pátek:

9:00 - 12:00

13:00 - 15:00

Čtvrtek:

9:00 - 12:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

9:00 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfc.cz

Informace pro veřejnost:

<http://www.mfc.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/odborna-knihovna/zakladni-informace>

Intranet:

<http://knihovna.mfc.cz/oknihovne.php>